

KIDA KƏNGAYAMBA ISAYE
Kida duwon kəngayamba Isa
Almasiwuye kənduwo Ruhu
Alayen cadənadə
Badiduram

Luka, ti lowotor lardu Gəresse, sawanju Tiyo-falasso Linjila kənyakkuye tiro Luka canı ye, kitawu adə tiro Kida Kəngayamba Isaye canı yea ruwujəgəna. Linjilanjudəa alama saa fi-akku gai ngawo karmo-a karmolan cidu-a Isayen ruwuyeno, koro tussənni ngawon kitawu adəa ruwuyeno. Linjilanjun lawar kəla kəndəgai-a karmo-a karmolan cidu-a Isayen ruwuyeno, koro kitawu adən lawar kəla kəngayamba Isaye-a Ruhu Alaye-a kawuri kəji ndaran yaye ambo wulduwu-ayen ruwuyeno. Kəla kawuri kəjidəyen kam biwunju wulje təmje Isama Almasiwudə woro kasacciya, Ala tiro biwunjudəa gawurjiye Ruhunjua ci, koro Isa nangaro ro sawisoye cuwandi.

Akko lawarra curo kitawu adəyen dasaanadə:

Dəlwu kitawu adəa ruwuduye (1.1-26)

Kida kəngayamba Isaye Jerujalemnin (2.1-8.1a)

Kida kəngayamba Isaye cidi Yahudiyaye-a Samariyaye-alan (8.1b-12.25)

Kida kəngayamba Isaye larduwa kərdiyayen (13.1-20.38)

Kida kəngayamba Isaye Romnin (21.1-28.31)

Kida duwon kəngayamba Isa Almasiwuye kənduwo Ruhu Alayen cadənadə DƏLWU KITAWU ADƏA RUWUDUYE

¹ Wuse, Tiyoalas! Curo kitawuni burwoyedəlan kəla awo Isa dio-a alamdu-a badijəna sammayen ruwungeyekko,

² har yim duwon Ruhu Alayen kəngayambanju kərejənədəro wada ce tia samero caadənədəro.

³ Ngawo bone cane nunayen, kawu fidewuro tayiro fəlediye mana kəla nodo bargaa Alayen cədi. Adəgaima fudu kadan tayiro roaro tabbaciye fəleyaada.

Wadu Ala Ruhunjua njoye

⁴ Isa kəngayambanju-a rokko duwon, tayiro wada ce: «Bare Jerujalemlan saptuwwi, awo Bawadə njadi cəne wulnjagakkənədəa gurenowo!

⁵ Awoa Yahayadə ingilan kasala tuwaye ambo kiddo, amma kawu ganaa Ruhu Alayen kasala nayiro njaddi,» yeno.

Isaye samero ledu

⁶ Daji tayi nanjun captanadəye tiro: «Kəma, sa adən wa jama İsrayilayero kərmaidəa kalakkəmi?» cane keworo.

⁷ Isaye tayiro: «Yim bi sa Bawadə kənduwonjun kədarjənədəa nodudə kaando gəni.

⁸ Amma sa Ruhu Alaye nayiro jəmnjagaiya, kənduwo fanduwe Jerujalem-a cidi Yahudiyaye samma-a cidi Samariyaye-a har ci dajiram duniaye-alan shedawuniro walluwi,» yeno.

⁹ Adəa wulyenniya, tia carui ngai duwon, samero caade fofou laa kuronjan tia kimowo.

¹⁰ Same na lejidəa carui duwon, akko am yindi kajəmu bulla gərenjan dajane

¹¹ tayiro: «Am cidi Galileye, awiro danuwwa same ruwidə? Isa kam nandon samero camowona adə, jiri samero lejəna ruwwadə gaiman walde isi,» yera.

Cuju Yahusayero kəngayam kəreda

¹² Daji kəngayambadə kau duwon tiro Kau Jaitunne canı Jerujalemba karən ledu yim tustuyelan* dəganadən waldane bərnidəro kasar-gawo.

¹³ Kasargaanniya, soro sameye na napcanadəro gewa. Tayima Biturus, Yahaya, Yakuba, Andarawus, Filibus, Toma, Bartolomi, Matiyu, Yakuba tada Alfawusse, Siman tiro lardunju rawoma canı, Yahusa tada Yakubaye.

¹⁴ Tayi ani samma kamuwadə-a Meram ya Isaye-a yanjugənaso-a rokko karwu tiloaro mod-uwa cadi kasarga.

¹⁵ Yim anin kəramiya Isaa gawudəye nan-ngəwunja alama mian findin gai duwon, Biturus dawunjan daje tayiro:

¹⁶ «Kəramiya, mana duwon Ruhu Alaye kuren ci Nawi Daudayen kəla Yahusa jeduma am Isaa

* **1:12 1.12** *ledu yim tustuye* - Kilometər fal gai.

cadanayedəyen cəde kitawulan ruwuwadadə sai wakkajiya.

¹⁷ Yahusadə kəngayam dawunden kərga, ti ye nuwanju kidandedən cuwandəna.

¹⁸ Calan kam adə alwasi jirenambuyelan kulo ciwe fədəryero cure curonju falde kaləmnju samma fiyada.

¹⁹ Am Jerujalembə samma lamar adəa fanger-anniya, təlamnjan kulo adəa Akeldamalan bowoyera, maananjudə Kulo Buye.

²⁰ Awoa kitawu Jawurayelan ruwuwada: “Fan-nju de sul napco, bare wunduma curonjun dəganni,”† koro “Kaalanjudəa kam gadero cado.”†

²¹ «Adə nangaro dole curo am andi-a rokko kərgaiyedəyen sa Kəma Isa dawunden dəgana samman,

²² kasala Yahayayelan tai har yim Isaa nanden camowonadəro kudero, falnja andiro kəlduwo, ti ye shedama karmolan cidu Isayero waljo,» yeno.

²³ Am yindi kesangəra, tayima Isuwu kam duwon tia Barsabaslan bowojai koro tiro Justus canidə-a Matiyas-a.

²⁴ Daji tayi samma moduwa cade: «Kəma, ni karwu am sammaye nodumadə, tayi yindi anılan kam kərenəmmadəa isanosagane

²⁵ nuwanju kida nankəngayam adəyen cuwando, kida duwon Yahusa nanju kadargəmmaro lejoro koljənadə,» yera.

† 1:20 1.20 Jaw 69.25 † 1:20 1.20 Jaw 109.8

26 Walawala kedənniya, kəla Matiyassero kikkuro. Daji tia kəngayamba mewun tilondəro kəlyeyera.

KIDA KƏNGAYAMBA ISAYE JERUJALEMNIN

2

Jəptuwu Ruhū Alaye

¹ Yim ngəməri tiro Fentikos* canidə kidənniya, Isaa gawudə samma na tilon captana duwon,

² sadəman awo laa karuwa jauru cəgasi gai samelan nukce fado na napcanadə sammaa kimowo.

³ Awo laa alama təlamba kannuye gai tayiro fəledagane fafaidane kəla wundunja yayen napkeno.

⁴ Ngainin Ruhū Alaye tayi sammaro jəpciye cakke təlamba gadegaden manadu badiyera.

⁵ Sa adə yen yaudiya muminna laa larduwa dunia sammaye Jerujalembo isane dasaana mbeji.

⁶ Nuktu adəa fangeranniya, jama isane captane hangalnja ciyeno, dalilnjudə wundunja yaye təlamnjun jandėjai fanjəna nangaro.

⁷ Jaumaro ajapcane kattenjan: «Am jandėjai ani samma am cidi Galileye, gəna?

⁸ To, jiri fin gəle wundunde yaye awo wuljaidəa təlamnju tamboyeman fanjidə?

* **2:1 2.1** *Fentikos* - Sala kalaye. Tidə sala Laya Njəkkayirambe kojənaye kawu fiwua.

9 «Curonden am Fartiyaye-a Mediyaye-a Elambe-a mbeji. Laande ye Mesofotamiya-a Yahudiya-a Kafadokiya-a Fantus-a Asiya-a†

10 Firijiya-a Bamfiliya-a Masar-a kərye Li-biye kanji bəla Kuraneyen-a bərni Rombe-alan kasarga.

11 Gadende yaudi yen kal, kərđi duwon yaudio walyeno yen kal, Kəret-a Arabiya-alan kadira. Təlamnden awo ajabba ajabba Ala cədənədə am ani wuljai fanniye!»

12 Tayi samma jaumaro ajapcane hangalnja cije wunduye kamanjuro: «Awo attə, awi maananju wo?» cəni.

13 Amma laa ye tayia rujane: «Diben lele diye casane sagarandana!» canı.

Jawawi Biturusse kəla karmolan cidu Isa Al-masiwuyen

14 Daji Biturus kəngayamba mewun tilondə-a rokko cije dajə kowo sapce jamadəro: «Am lardu Yahudiyaye-a nayi Jerujalemlan dəgawwa samma-a manani fannowo, awo adəa asunowo!

15 Am ani sagarandanaro təmanuwwa duwon, ngai gəni, kərmadə sa ləgar suwaye.

16 Amma adəma awo Ala ci Nawi Yowellen wuljənədə:

17 «“Jaman daryeyen adamgəna sammaro Ruhunidəa figəkke
tadawando-a ferowando-a nawinawi cade,

† 2:9 2.9 Asiya - Kərye Rombe kureye. Tidə curo cidi duwon ku tiro Tirki canidəyen kərga.

*jairowando ye wahayi[‡]carui,
kiariyando ye kənnasim cadi.*

*18 Yim anin har kanjiyani kwa-a kamu-aro
Ruhunidəa figəkke nawinawi cadi.*

*19 Awo ajabba ajabba samelan dikki, alamaso ye
cidilan dikki:*

bu-a kannu-a kange cələm samero cırıjiyi-a.

*20 Kəngal ye cələmbo walji, kumbal ye buro walji.
Ngawo adəyen yim kura darajaa
Kəmandeyedə[§]Sisi.*

*21 Daji wundu duwon cu Kəmandeyea
bowojənamadə
njəkkawo cuwandi.”[†]*

*22 «Jama Israyilaye, mana adəa fannowo! Nay-
ima dam nonuwwa, Ala Isa kam Najarattedəlan
kənduwo so, awo ajabba so, alama so dawundon
cədiaro tia ardijənarə fəleyeno.*

*23 Nodunjun caman tagənasso kadarjənadə
gai, timaa mukkondoro sərəccagane, nayi ye
mukko am diwiyelan tia kəskaro jawuwe kejuw.*

*24 Amma Ala tia ajawu karmoyero cəkkaye
roaro kisango, karmodə təmmaro rakce tia ro-
jiwawo nangaro.*

25 Awoa Nawi Dauda kəla tiyen adəa wulyeno:

*«“Kullum Kəmandea fuwunin rukki,
ti kəmborammin dəgana nangaro awima lol-
duro sakkiwawo.*

[‡] **2:17 2.17** *wahayi* - Awo laa kənnasim gai Ala kamba cakke
kənəm cədəninn curuidə. [§] **2:20 2.20** *yim kura darajaa*
Kəmandeyedə - Kiyama. [†] **2:21 2.17-21** Yow 2.28-32

²⁶ *Adəma nangaro karwuni kəjiji,
cini yelan aiya yekki.*

Tiyini ye təmaa dəgai,

²⁷ *dalilnjudə roni kannulan kolləmbawo,*

Ti Tayirnəmdəa yakkəme njəpciwawo nangaro.

²⁸ *Jawal ro fandoye isanosəgəmma,*

koro fuwunəmnin karwukəji dadu bawo simi.”†

²⁹ «Kəramiyani, kəla kaarinde Nawı Dau-
dayen nayiro farakko wulnjagakki, bawoje tia
sittərayera, kaurinju ye kumaro nanden kərga.

³⁰ To, ti nawi duwon, koro Ala tiro kaduwunju
fal mairo galajiro kansı jəbbunadəa nojənədə,

³¹ caman karmolan cidu Almasiwuyedəa cure
kəladən tiye kannulan tia koljənni, tiyinju ye
njəpcənni cənna.

³² Ti Isa adəmaa Ala roaro kalakco, kəla
adəyen andi samma shedawu.

³³ Tia kəmboram Alayero sapcane, Ruhı
Alaye duwon Bawadə ci cəne wadu ngojənədəa
cəmowona adə, awo ruwwa-a fannuwwa-adəa
fiyeyeno.

³⁴ Awoa Nawı Dauda samero lejənni, amma
ti kəlanjuye: “Kəmandeye Kəmaniro: ‘Namme
kəmborammiilan duwon,

³⁵ kəladowanəmba si gənaduramməmbo
dikki!’ cənna.”†

³⁶ Adə nangaro jama Israyilaye samma adəa
fagatto noja: Isa kam kəskaro jajagəwwadə, Ala
timaa Kəma ye, Almasiwu yero cədo!» yeno
Biturusse.

† 2:28 2.25-28 Jaw 16.8-11 † 2:35 2.34-35 Jaw 110.1

³⁷ Jamadə adəa fangeranniya, karwunja kamde Biturus-a kəngayamba gadedə-aro: «Kəramiyandesə, awi gəle diye?» cane keworo.

³⁸ Biturusse tayiro: «Təmmowo, biwundo cindoro wundundo yayero cu Isa Almasiwuyen kasala caddo, ngainin Ala Ruhunjudəa njadi.

³⁹ Awoa wadu adəmadə kaando ye, kaduwundoye ye, am kuruwun dasaana sammaye ye, wotte wundu duwon Ala Kəmande bowojidəye.»

⁴⁰ Biturus mana gade ngəwulan səmonja kasse gala cədde: «Jaman diwi adəlan kəlandoa yəkkawowo!» cəni.

⁴¹ Daji am mananju ngojanadəro kasala keddo. Yim adən alama am dəwu yakku gai Isaa gawudəro kəllaadara.

Kəndəgai jama Isaa gawuye

⁴² Sawiso karwu tiloaro Isaa gawudə alamdu kəngayambayedəa kərənjai, naptu nanyaanaye cadi, burodi fəsakcane kallo jagari, moduwa ye rokko cadi kasarga.

⁴³ Mukko kəngayambadəyen awo ajabba so, alama so kada tadi nangaro, am samma riyera.

⁴⁴ Isaa gawu samma na tilon dasaana, awonja sammaa kallo cadai,

⁴⁵ koro kəndanja calade wuridəa dagarjane mərədu wunduye yaye galjai.

⁴⁶ Yimbi yaye karwu tiloaro Fado Alayen captai, fado fadolan burodi fəsakcane karwu kəjiaro rokura bawoalan kəmbonjadəa kallo jawui,

⁴⁷ Alaa congori, koro na jama sammayen ardiya cawandi kasarga. Yim nguson Kəmande am njəkkawo cawandidəa tayiro kəljiyi.

3

Cu Isa Almasiwuyen ngurdiyi isangaduwu

¹ Yim laa Biturus-a Yahaya-a Fado Alayero moduwa sa yakku kajiriyero lejai duwon,

² ngaworam Fado Alaye tiro Cinna Shawa canidən kam laa tən tambonjuyen ngurdiyi mbeji. Am Fado Alayero ngasayidəa sadaaro cuwororo yim nguson tia cawude cinnadən gənajai.

³ Kamdə Biturus-a Yahaya-a Fado Alayero ngawo cadi kirunniya, tayia sadaaro kiworo.

⁴ Amma Biturus-a Yahaya-a simnin tia cappo carune Biturusse tiro: «Sarui!» yenniya,

⁵ kamdə tayia cəkko kiro, awo laa tayilan təmajəna nangaro.

⁶ Biturusse: «Riwulla so, dinar so takkəni, amma awo takkənadəa njikki. Cu Isa Almasiwu kam Najaratten cine dadane!» yeno.

⁷ Daji ngurdiyidəa mukko kəmboramben cədane kisangənniyama, sinju-a dau sinjuye-a dunoaro waljane

⁸ wup cije daje ledu badiyeno. Leji ye, səkti ye, Alaa cungori ye ngai duwon, tayi-a rokko Fado Alayero kasargawo.

⁹ Daji jama samma ti dadaji ye, Alaa cungori yedəa kero.

¹⁰ Tima kam duwon Cinna Shawadən napkada lowo cədidəro asuyeranniya, awo tiro wakkajəgənədəa tai dajane ajapkera.

Jawawi Biturusse balballa Fado Alayen

¹¹ Kamdə Biturus-a Yahaya-aro kərdəgəna ngai duwon, ajapkadaro jama samma nanjaro cagase na duwon Ngurwo Nawi Mai Sulemanaye canidəro isane capkadara.

¹² Biturus adəa kirunniya, tayiro: «Jama Israyilaye, awiro kəla adəyen ajammuwidə? Awiro kənduwonden bi nanmuminnden kam adəa yakkiye lejiro təmanuwe andia ninisawidə?

¹³ Ala kaariyandeye, Ala Nawi Ibrahimbe-a Nawi Isakuye-a Nawi Yakubaye-adə wakkilnju Isaro daraja cina, ti duwon Gomna Bilatus koldu niajənama, fuwu gomnadəyen tia wanuwe sərətkəwwadə.

¹⁴ Nayidə ti tayir ye, jirema yedəa wanuwe kamceji nayiro salamnjaaro kiworuw.

¹⁵ Kəma royedəa kejuw, ti duwon Ala karmolan cəsangənədə. Kəla adəyen andi ye shedawu.

¹⁶ Cu Isayen kambərsenjua nangaro kam ruwi ye, nonuwwa ye adə duno kiwando. Kambərse adəmadə fuwu nayi sammayen cakke nga cirro walyeno.

¹⁷ «To, kəramiyani, nayi-a wurawando-a nodunambulan adəa diwwaro nokkəna,

¹⁸ amma ngainin awo Ala kuren ci nawiya sammayen wuljənədə wakkajəna. Tiye sai Almasiwunju bone caiya, cəna.

¹⁹ Adə nangaro təmmowo, Alaro waldəgənowo, biwuwando cinjoro,

²⁰ sa kasam fandoye ye na Kəmandeyen isoro, koro Isa kam duwon Almasiwuro galanjaanadə yea nayiro juwanjaaro.

²¹ Ala kuren ci nawiyanju tayirren wuljənadə gai, Almasiwudə dolero samelan napci, har sa awo samma sawiyadaro waljidəro.

²² Ngaima Nawi Musaye: “Ala Kəmande curo kəramiyandoyen nawi laa wu gai nayiro njasangi. Awo nayiro wulnjagai samman tia kərənnowo!

²³ Wundu duwon nawi adəa kərənjiwawodə curo jamadəyen sulat baworo walji,”† cənna.

²⁴ Koro Nawi Samailayen tamiya har tayi ngawonju jaanaro kudero, nawiya manajana samma ye kawu ania mawojana.

²⁵ Nayima tadawa nawiyaḁəye, koro warasawu aman duwon Ala kaariyando-a ndəpcanadəye wo. Tiye Nawi Ibrahimbo: “Kaduwunəmben jama duniaye sammaro barga dəpkəkki,”† cənna.

²⁶ Daji tia wakkilnjuro galayenniya, nayimaro duwon juwangeyera, barga dəmnjaa, wundundoa yaye jawalnju diwilan cuttuluworo,» yeno Biturusse.

4

Biturus-a Yahaya-a fuwu majilissen

¹ Biturus-a Yahaya-a jamadəro manajai ngai duwon, rimanna-a kura Fado Alaye gureduwuye-a Sadusiya-a* nanjaro isane

† 3:23 3.22-23 SK 18.15, 18-19 † 3:25 3.25 Bad 12.3; 22.18 * 4:1 4.1 Sadusiya - Kəwu laa wurawa adinwu yaudiyaye.

² jauro gərgajana, dalilnjudə Biturus-a Yahaya-a jamadəa alamjai ye, Isa cijənədə gai karmolan cidu mbeji mawojai ye nangaro.

³ Kadiranniya, tayia cadane dunia ləmjəna nangaro kosoro casakke koljane wayera.

⁴ Adə yaye am manadəa fanjanadəye ngəwunja kasaccane, am Isaa gawudə alama dəwu uwu gairo walyera.

⁵ Wajənanjua fuwuwu-a amwurawa-a maləmba Attauraye-a Jerujalemnin capkadara.†

⁶ Curonjan Annas řiman kura-a Kaifas-a Yahaya-a Aleksanda-a am gade fado řiman kura-ye samma-a mbeji.

⁷ Biturus-a Yahaya-aa casakke dawunjan day-eranniya, tayiro: «Kənduwo fin bi cu wunduyen awo adəa kiduw?» cane keworo.

⁸ Daji Ruhu Alaye Biturussa cakke tayiro: «Nayi fuwuwu jamaye-a amwurawa-a,

⁹ ku ser ngurdiyiro njəddo-a jiri fin kam adə ngajəna-aye kəlan andia saworuwia,

¹⁰ nayi-a jama İsrayilaye samma-a ngəlaro nonowo, cu Isa Almasiwu kam Najaratte, kam duwon nayi kəskaro jaawe Ala ye tia karmolan cəsəngənədə, ti nangaro kam adə kəlewa salai fuwundon daada.

¹¹ Isadə tima kau duwon nayi fado tando-maso wanuwe kau tandoye sammaro faidaaro waljənədə wo.†

¹² Tilan gənia, na wunduma gadeyen njəkkawo fando bawo! Dünya ngaman cu gade

† 4:5 4.5 *Jerujalemnin capkadara* - Majilis duwon Jerujalemnin dəganadən capkadara. † 4:11 4.11 Jaw 118.22

ambo amardəgəna tilan njəkkawo fandiye də bawo!» yeno.

¹³ Biturus-a Yahaya-aye karwukibbanjadəa carune tayidə ilmuwu gəni, talaawaro asuyeran-niya, ajapkera. Koro tayi Isa-a rokkoro asuyera.

¹⁴ Amma kam ngajənədə gərə Biturus-a Yahaya-ayen daadaa carui nangaro, awo kalak-tuwuye tayiro katkero.

¹⁵ Daji majilisdən tayiro caluwo cane sawar-dane kattenjan:

¹⁶ «Awi gəle am aniro yiddiye? Tabbat, am Jerujalemnin dasaana samma alama ajabba tayiyen tədənədəa dam nojana, andi ye rangiye kattuwu niyewawo.

¹⁷ Bare lawar adə jama sammaro tatardəgənniro tayia wusaniyo, kua adən fuwun bare wundumaro cu adəyen mana cadənni,» yera.

¹⁸ Daji tayia bowojane bare jande bi alamdu fimaa cu Isayen cadənni yera.

¹⁹ Amma Biturus-a Yahaya-aye tayiro kalakca-gane: «Alayedənna, nayia ga ra Alaa gadəma kalkal woro sharanowo!

²⁰ Andidə kəla awo ruiyena-a fanniyena-ayen rangiye nəmmiyewawo,» yera.

²¹ Koro nangadembo majiliswudə tayia wusayeranniya, kolyera. Jawal tayiro wowom gənaduwyue cawandənni, dalilnjudə jama samma kəla awo wakkajənədəyen Alaa congori nangaro.

²² Kam tiro alama adə tədde ngajənədə kərwunju fidewumaa kojəna.

Moduwa jama Isaa gawuye

²³ Biturus-a Yahaya-aa kolyeranniya, lejane amnjaro awo wurawa rimannaye-a amwurawa-a tayiro wuljaana sammaa wulyeyera.

²⁴ Adəa fangeranniya, kəla tilonna kowo sap-cane Alaro: «Kəma, nima same-a cidi-a tekua awo curonjan dasaana sammaa-aa alangəm!

²⁵ Nima Ruhunəmlan ci wakkilnəm kaarinde Nawi Daudayen wulyem:

«“Awiro jama kərdiyaso hangalsango cadəna, jama duniaye ye bowuro sawardanadə?

²⁶ *Maiya duniaye dabbargadara, fuwuwuso ye capkadara,*

Kəmande-a Almasiwunju-aro turu caddi yera.”†

²⁷ «Jiremaro curo bəрни adəyen Mai Hirudus-a Gomna Buntus Bilatus-a am larduwa gadesoye-a jama Israyilaye-a Isa wakkilnəm tayir galanəmmadəro turu caddi cane capkadara.

²⁸ Ngaima awo calan kənduwonəmnin kadarnəmma sammaa kedo.

²⁹ Kərma Kəmande, marmareanjadəa rui, andi kəreəwanəmdəro mananəm karwukib-buaro wulduro sade!

³⁰ Mukkonəm ye sane, cu wakkilnəm tayir Isayen am isangaduwwu so, alama so, awo ajabba so wakkaja!» yera.

³¹ Alaa lowojane keserənniya, na captanadə loloje Ruhu Alaye tayi sammaro jəpciye karwuk-ibbuaro mana Alayedəa wuldu badiyera.

Hangaltilo jama Isaa gawuye

† 4:26 4.25-26 Jaw 2.1-2

³² Jama Isaa gawudə samma karwunja ye tilo, hangalnja ye tilo. Wunduma kəndanju ti runjuye cəniwawo, amma awonja sammaa kallo cadai.

³³ Kəngayambadə kənduwo dama bawoaro sheda kəla karmolan cidu Kəma Isayen cadi, koro ser kura tayi sammalan dəgai.

³⁴ Ngaima curonjan kam curo lambiyen dəgana falma bawo. Am samma kuloso bi fadoso cadanadə calade wuriđəa cawude

³⁵ mukko kəngayambayero casakki, tayi ye wundu yayero kəla məradunjuyen dagarjagai.

³⁶ Adəgaima kam laa kaduwu Lewiye cuku Kuwirussen tambəna tiro Isuwu canı mbeji. Kəngayambadə tia Barnabaslan bowojai, maananjudə kowori njoma.

³⁷ Kulo cədana laaa cəlade wuriđəa cawude mukko kəngayambayero kekko.

5

Ananiya-a Safiratu-a

¹ Amma kam laa cunju Ananiya kamunju Safiratu-a rokko kulo cəlade

² nodu kamunjuyelan wuriđəye laaa roje laaa cawude mukko kəngayambadəyero kekko.

³ Daji Biturusse tiro: «Ananiya, awiro Yi-wulissa kolləme karwunəmbo ngaye har Ruhu Alayero kattuwu kamgəme wuri kulodəye laaa royem?

⁴ Kawu ladəmidəro kulodə kaanəm, gəna? Koro ladəmmaye ngawon, wuriđə ye mukkonəmnin, mare? Awiro gəle karwunəmlan

nianəme awo adəa kidəm? Kambo gəni, Alaro diye kattuwu kamgeyem!»

⁵ Ananiya mana adəa fangenniyama, bəp cure kano. Am lawar adəa fanjanadə samma jauro riyera.

⁶ Daji jairowa laa isane kaminnjudəa jakcane ngojane caade sittərayera.

⁷ Sa yakku gai kojənyə ngawon, kamunju awo wakkajənadəa nojənnin kadio.

⁸ Biturusse tiro: «Wulsəgəne, wuri adəmaro wa kulodəa kiladu?» cəne kiworənniya, kamudəye: «Aaa, wuri adəmaro,» yeno.

⁹ Daji Biturusse tiro: «Awiro Ruhu Kəmandeyea rijapturo citilo kiduw? Akko am kwanəmba sittərajanadə cinnalan, ni yea njasadi!» yeno.

¹⁰ Sadəman fuwu Biturussen bəp cure kano. Jairowadə kasargaanniya, nuna najagane caade gərə kwanjuyen sittərayera.

¹¹ Jama Isaa gawudə-a am lawar adəa fanjana samma-a jauro riyera.

Kəngayamba Isaye awo ajabba ajabba dio

¹² Kəngayambadə dawu jamayen alama so, awo ajabba so kada cadı. Koro Isaa gawudə samma Ngurwo Nawi Mai Sulemanayen* karwu tiloaro captai.

¹³ Amma curo am gapcanadəyen wunduma koworı cəde tayiro kəldəgənni, adə yaye amdə tayiro daraja cadı.

* **5:12 5.12** *Ngurwo Nawi Mai Sulemanaye* - Ngurwo adə balballa Fado Alayen kərga.

¹⁴ Cayemaa kojənarə am Kəmaa kasaccana kwan kamun kada kadami jamanjuro kəldagai.

¹⁵ Adə cakke bərnəwu am dondi lairo cattuluwe kəla dəgəl so, buji soyen gənajai. Ngaima Biturus kojiya, waneye kaudinju am aniye laanjaa jakci.

¹⁶ Am kada ye bəlamaskiya Jerujalemben isane amnja dondi-a karuwamaso-aa cawude tayi samma nanlewa cawandi.

Kəngayamba Isayea ta

¹⁷ Daji riman kura-a am ngawonjuye kəwu Sadusiyaye-a nandəri tayia kek cədana duwon cijane

¹⁸ kəngayambadəa mukkon cadane kosoro kesakko.

¹⁹ Amma bune malaiya Kəmandeye laa cinna kosorambadəa kaje kəngayambadəa cuttuluwe tayiro:

²⁰ «Lenowo, Fado Alayen danowo, jamaro kawuri ro fando adəye mananju sammaa wulgənowo!» yeno.

²¹ Adəa fangeranniya, suwa ləp Fado Alayero ngasaye alamdu badiyera.

Riman kura-a am ngawonjuye-a majilisso kadi-ranniya, majiliswu-a amwurawa jama Israyilaye samma-aa capcane kəngayambadəa kudoro gureduwu Fado Alayea kosorambo kenodo.

²² Amma gureduwudə leyeranniya, tayia najaganni. Daji waldane lawar cawude

²³ majiliswudəro: «Kosoramdə ye kərəp jakkada, gureduwudə ye cinnalan daada

nayeyeiye. Amma kayeiyendeya, curon wundumaa fandiyende!» yera.

²⁴ Kura gureduwu Fado Alaye-a wurawa rimannaye-a adəa fangeranniya, kəla tayiyen awi wakkajiro hangalnja caa cijəna duwon,

²⁵ kam laa ise tayiro: «Akko am kosoro yakkuwwadə Fado Alayen daada jamadəa alamdu cadi,» yeno.

²⁶ Daji kura gureduwu Fado Alayedə sojiyanju-a lejane tayia kewudo, amma dunodunon gəni, dalilnjudə jamaa rijana bare tayiro kau gəgəpcagane ceyesənniro.

Kəngayamba Isaye fuwu majilissen

²⁷ Tayia kewudənniya, fuwu majiliswuyero casakke dajane rıman kuradə tayia koro badiyeno.

²⁸ Tayiro: «Ngəlamaro nayiro cu adəlan alamdu damnjagaiyena, gəna? Akko alamdundo Jerujalem sammaro tatargəwwa, koro bu kam adəye andiro gərduwu manuwi!»

²⁹ Amma Biturus-a kəngayamba gadedə-aye tayiro: «Kam gəni, Alaa ga andiro wajimsaa!

³⁰ Ala Kəma kaariyandeyedə Isa kam duwon kəskaro jaawe yejuwwadəa karmolan cəsange

³¹ kəmboramnjulan sapce jama Israyilaye tuwa cado biwunja cinjoro tia Mai ye, Njəkkayima yero kido.

³² Kəla lamar aniyen andi ye shedawu, Ruhu duwon Ala am tia jaanaro cinadə ye shedama,» yera.

³³ Majiliswudə adəa fangeranniya, jauro gərgajane tayia njejoro mayera.

³⁴ Amma Farisa laa cunju Gamaliyel goni Attauraye jama samma tiro daraja cadənadə dawu majilissen cije wada ce amdəa sa ganaro cattuluwo yeno.

³⁵ Daji majiliswudəro: «Jama Israyilaye, awo am aniro yidduwidəro hangal gənanowo!

³⁶ Tussənnin Taudas ise kəlanjua kam laaro ngoje am yer dewu gai ngawonjuro kasargawo. Amma awimaro waljənni, tia roro ceyese am tiro kəldaana samma tatargadara.

³⁷ Ngawo tiyen Yahusa kam Galileye jaman kom jamayen ise am laaa cakke ngawonju geya. Amma ti ye bawoje am tia jaana samma tatar-gadara.

³⁸ To, nayiro wulnjagakki, bare am aniro suwolduwwi, kollowo leja! Nia adə bi kəndo adə kamben kadioa, baworo walji.

³⁹ Amma Alayen kadioa, tayia ranguwwawo. Bare duwunwu Alayero walluwwi,» yeno.

Majiliswudə gala Gamaliyelledəa ngojane

⁴⁰ kəngayambadəa bowoyeranniya, tayia babakcane wada cade bare cu Isayen manajanni cane tayia koljane leyerə.

⁴¹ Majilisdən sapkadaranniya, Ala tayiro kəla cu Isayen martawə nangu njaye cinaro karwunja kəjiyeno.

⁴² Yim nguson Fado Alayen kal, fado fadolan kal, kawuri kəji jamaro Isadə tima Almasiwu woro wuljagane alamjai kasarga.

6

Banawu tulur kərəda

¹ Yim anin nanngəwu fuwurawadəye tərgai duwon, curonjan am təlam Gəresse manajaidə kamuwanja kwa faccəgənaa dagar wajisoyen cəpcagai cane kəla am təlam yauidiyaye manajaidəyen kesiro.

² Kəngayamba mewun yindində fuwurawa sammaa capkeranniya, tayiro: «Mana Alaye wuldu kolləme dagar kəmboyero kistuwudə andiro jussənni.

³ Adə nangaro, kəramiyande, curondon am rashidu, amanna, Ruhū Alayea tulur kərenowo, kida adəa mukkonjaro yakkiyo,

⁴ andi ye moduwa-a kidande kawurī Alaye wuldu-alan fuwu buiye,» yera.

⁵ Jama captana samma awo wuljanadəye kəjinju fanjane, daji Istifanus kam jaurō kambərsea koro Ruhū Alayea, Filibus, Burokorus, Nikanor, Timon, Barminas, Nikolas kam bərni Antakiyaye fərdunju kərđi duwon yauidiro waljənadəa kəreyera.

⁶ Daji tayia fuwu kəngayambayero cawude moduwa cade tayiro mukko gənayeyera.*

⁷ Mana Alaye cayea kojənarō tatarde fuwurawadə Jerujalemnin jaurō ngəwujane, koro rimanna kada ye kambərsədəa kasatkera.

Istifanussa ta

⁸ Istifanusdə jaurō ser-a kənduwo-aa awo ajabba so, alama so kada dawu jamayen cədi.

* **6:6 6.6** *moduwa cade tayiro mukko gənayeyera* - Kəndo aniyen am tulur ania kida Alayero tagənasso kəreyera.

⁹ Daji yaudiya laa dandal tiro Kareawa Nankam Kəlaye Cawandəna canidəye Istifanussa kambiwudu badiyera. Am aniye laanja bəla Kuraneye-a bərnı Aleksandariyaye-a, laanja ye cidi Kilikiyaye-a Asiyaye-a.

¹⁰ Amma nanrashidu-a Ruhı-alan manaji nangaro rakcane tia yapcagaiwawo.

¹¹ Daji am laaa asərlan casakke tayiye: «Istifanus Nawi Musa-a Ala-aa bassi fanniyena!» cane

¹² jama-a amwurawa-a maləmba Attauraye-aye hangal kesango. Daji isane tia dunodunon cadane majilisso kesado.

¹³ Shedawu kattuwuye yea cawude tayiye: «Kam adə dadu baworo mana kuttu kuttu kəla na tayir adə-a[†] Attaura-ayen cədi.

¹⁴ Tiye Isa kam Najarattedə na adəa wurje ada Nawi Musa sadənadəa falji cəne fanniyena,» yera.

¹⁵ Tayi majilislan napkada samma simnin Istifanussa cappo kerunniya, fəkkanjudəa fəkka malaiyaye gairo kero.

7

Jawawi Istifanusse

¹ Daji řıman kuradəye Istifanusso: «Awo kəlanəmlan wuljaidə jire wa?» cəne kiworo.

² Tiye: «Kəramiyani so, bawani so, fannowo! Kaarinde Nawi Ibrahim cidi Mesofotamiyayen duwon, kawu bərnı Harannen dəgaidəro, Ala Darajayedə tiro fəlediye:

[†] 6:13 6.13 na tayir adə - Fado Alaye.

3 “Lardunəm-a kəramiyanəm-aa kolle, lardu niro fəlenjəgəkkidəro lene!”† yeno.

4 Adəgaima Nawī Ibrahim cidi Kaldiyawuyea* kolje leje Haranlan napkeno. Ngawo bawanju bawojənayen, Ala tia lardu na ku dəgawwa adəro kiwudo.

5 Amma Ala cididən tiro warasa guwattu falma cinni. Adə yaye Ala tiro wadu ngojiye cididəa ti-a kaduwunju-aro ci cənna. Sa adən tada fimaa cambənni.

6 Daji Alaye tiro: “Kaduwunəm lardu gadero lejane sikudoro waljai. Nadən karearo waljane saa yer dewuro tayia basarjai.

7 Amma wudə jama tayia kareanjaro cadənadəro wowom gənagəkki. Ngawo adəyen lardudən caluwe isane na adən wuro ambənsagai,”† yeno.

8 Daji Nawī Ibrahimbo aman kajaye kaino. Adəgaima Nawī Ibrahim Isakua cambe kawu wuskua kajayeno, Nawī Isaku ye tadanju Yakubaa, Nawī Yakuba ye kaariya mewun yindin Israyilawuyea.

9 «Kaariyadə Nawī Isuwuro nandəri cadde calade lardu Masarrero kesado. Amma Ala tia koljənni,

10 curo bonenju sammayen tia kittuluwo. Ala cakke jauro rashiduro walje Fira'auna Mai Masarredə tia kasacce, har wajirinju galaje Masar-a mairi samma-a cunodiro walyeno.

11 Daji kəna so, bone kura so lardu Masarre-a Kan'anaye-a sammaro ngasaye, kaariyandero

† 7:3 7.3 Bad 12.1 * 7:4 7.4 cidi Kaldiyawuye - Cidi Mesofotamiyaye. Bərninja kuradə Babila. † 7:7 7.6-7 Bad 15.13-14

awo kəmboye fandoro katkero.

¹² Nawî Yakuba Masarnin algamaaro fangeniya, kaariyandedəa kinodo. Adə ledunja burwoye.

¹³ Ledunja yindiyedən Nawî Isuwu awaanawanjuro asudiye, Fira'auna ye fərdü Isuwuye noyeno.

¹⁴ Dajî Nawî Isuwu cunode bawanju Nawî Yakuba-a jamanju samma-a bowoyera. Nan-gəwunja am fitulur lukko uwun.

¹⁵ Adəgaima Nawî Yakuba Masarro leje ti-a kaariyande-a nadən bawoyera.

¹⁶ Tayia bərni Sikembero cawude kauri duwon Nawî İbrahim wuřinjun na kaduwu Hamorren Sikemnî cuwənadən sittərayera.

¹⁷ «Wadu Ala Nawî İbrahimbo ngojəgənadəye sanju karəngenniya, jamadə Masarnî tasar-gane ngəwujai kasarga duwon,

¹⁸ har mai gade Nawî Isuwua ti wunduro nojənnî Masarnî kərmai kiwando.

¹⁹ Jamandero nanga cədde kaariyandea basarje cakke timallanja koljane kasuno.

²⁰ Jaman adən Nawî Musa katambo, tidə jauru shawa. Kəndawu yakkuro fado bawanjuyen tia kəriwo.

²¹ Kolyeranniya, fero Fira'aunaye tia ngoje tadanju gairo kəriwo.

²² Ngaima Nawî Musaa ilmu Masarwuye samman alamjane mananju-a kəndonju-alan kənduwoaro walyeno.

²³ «Kərwunju fidewua duwon, Nawî Musa amnju İsrayilawudəa kuroro nia ngoyeno.

24 Kam Masarre laa falnjaa basarji kirunniya, kam jəktənədə banajiye nguwinjuro ngaye Masarmadəa bakce kejo.

25 Amnjudə Ala tayia mukkonjuyen cəkkayiro asujai təmayeno, amma asujanni.

26 Wajənanjua Israyilawu yindi lawala cadi nayeyenniya, tayia soloduro maje: “Kəramiyani, nayidə jirindo tilo. Awiro gəle kattendon basarduwidə?” yeno.

27 Amma kam kamanjua basarjidə Nawi Musaa təmbalje tiro: “Wundu nia fuwumande-a alkalinde-aro galanjo?

28 Ra, bikka kam Masarredəa yejəmmadə gai, wu yea roro njejoro masəmi?”

29 Kəla mana adəyen Nawi Musa cəgase leje cidi Midiyannen sikudoro walje napkeno. Nadən tada yindi kembo.

30 «Kərwu fidewu kojənaye ngawon, malaiya laa karaa dəri kau kuruwu Sinaiyen dawu kannu coccəri cambiyədən tiro fəleyaadan.†

31 Nawi Musa adəa kirunniya, ajapkeno. Kuroro karənji duwon, kowo Kəmandeye nukce:

32 “Wuma Ala kaariyanəmbe, Ala Ibrahimbe-a Isakuye-a Yakubaye-adə wo,” yeno. Nawi Musa loloje riduro curunni.

33 Daji Kəmandeye tiro: “Sunonəm sinəmlan fidde, na danəmmadə cidi tayir nangaro.

34 Ajawu jamani Masarnin casaidəa fagat rukkəna, njəmdunja ye fakkəna. Tayia

† 7:30 7.30 *malaiya laa dawu kannu coccəri cambiyədən tiro fəleyaadan* - Istifanus waduwa duwon Ala jamanjuro ngojəgəna-a jiri tayia Masarnin cuttuluwuna-adəa wulji. Lamar adə curo Aman Cayen kərga.

njəkkaworo jəpkekko. Kərma are, nia Masarro njunodəkke!"†

35 «Nawi Musa adə, kam duwon Israyilawu wajane tiro: "Wundu nia fuwuma-a alkali-aro galanjo?" wuljaanadə, tidəmaa Ala mukko malaiya dawu coccəriyen tiro fəledəgənadəyən fuwuma-a meruduma-a gairo cunodo.

36 Tima lardu Masarre-a Bərəm Maliyaye-a karaa dəri-alan kərwu fidewuro awo ajabba so, alama so cədiaro tayia cuttuluwo.

37 Koro ti Nawi Musa adəma jama Israyilayero: "Ala curo kəramiyandoyen nawi laa wu gai nayiro njasangi,"† cəne wuljuwo.

38 Sa jama karaan captanadən, tima‡ kaariyande-a malaiya kəla kau Sinaiyen tiro manajəgənadə-a rokko dasaanadə wo. Koro kawuʀi ro fandoye andiro isanosaa ro kiwando.

39 «Amma kaariyandesə tia fandu wajane təmbaljane karwunjan Masarro waljane

40 Nawi Harunaro: "Andiro sənəmba fuwunde gərjai sattande! Musa andia lardu Masarren sat-tuluwuna adə, awo tia cuwandəna noniyende,"† yera.

41 «Yim anin kənna laa gumkiro cagare tiro bu fida cadde kəndo mukkonjaye kəjinju fangera.

42 Daji Ala tayiro ngawo ce sillowusoro ambəccaaro tayia salamgeno, kitawuwa nawiyayen ruwuwadadə gai: "Jama Israyilaye, wu nangaro wa saa fidewuro curo karaa dəriyen bu fida so, sadaa so kiduw?

† 7:34 7.32-34 NL 3.1-10 † 7:37 7.37 SK 18.15 ‡ 7:38 7.38 tima
- Nawi Musa. Tidə soloma katte Ala-a jamadə-ayen. † 7:40 7.40
NL 32.1, 23

43 A'a, leima Molekke-a sillowu sənəm tiro Refan caniye-aa ngonuwe kallo dadayew, sənəmba duwon nayima tayiro ambəttuwuro tanduwwadə. Adə nangaro wu ye nayia ngawo bərnı Babilayero dunjagakki!"†

44 «Kaariyande karaan leima shedayeŞ cadana, jiri Ala Nawi Musaro wada ce tia kəla fasalnju curunayen kalkallo cədandənaro wuljəgənədə gai.

45 Jaman Nawi Yoshuwayen sa duwon Ala fuwunjan jamasoa duje lardunja camowon-adən, kaariyande ye leimadəə ngojane na adəro kewudo, har jaman Nawi Mai Daudayero kud-ero.

46 Nawi Mai Dudadə ardiya Alaye cuwande amari kəndəgairam Ala Kəma jama Israyilayero yittandoye cuworəna,

47 amma Nawi Mai Sulemanama fadodəa Alaro cəttando.

48 «Adə yaye Ala Mai Samema fadowa mukkon tadandənalan gəni kərga. Nawi wuljənədə gai:

49 «*"Kəmandeye: Samedə kurisni kərmaiye, cidiḁə ye si gənadurammi.*

Fado jiri fi gəle wuro səttanduwi?

Ndara gəle nani tustuyero walji?

50 *Wuma gəna mukkoniyen awo ani sammaa alangəkko?"† cənna.*

† 7:43 7.42-43 Amo 5.25-27 § 7:44 7.44 leima shedaye - Na Ala-a tadoye. † 7:50 7.49-50 Ish 66.1-2

⁵¹ «Nayi gardawuso karwundo ye, səmondo ye kajadannidə,* kullum Ruhu Alaye-a məlduwi! Nayidə kaariyandoso gai!

⁵² Nawiyadəyen finjaa kaariyando basarjanni wo? Koro am kuren kəla kənde ti Jiremayen manajanadə yea roro keyeso. Kərma nayi ye ti Jiremadəye sərəttuwumanjuso ye, kamcejinjuso yero walyew,

⁵³ nayi duwon malaiyawayen Attauraa fanduwwa, amma kasatturo wanuwwadə!»

Ro tuluwo Istifanusse

⁵⁴ Majiliswudə awo ania fangeranniya, karwunjan Istifanusso fum gərgajane sherinja gegaro.

⁵⁵ Amma Istifanus, Ruhu Alaye tia simojiyi duwon, simnju samero fijiye daraja Alaye-a Isa kəmboramnjun daada-a kirunniya,

⁵⁶ tiye: «Akko same kaada-a Tada Kambe kəmboram Alayen daada-aa rukki!» yeno.

⁵⁷ Amma kowo dunoaro sapcane səmonja jakcane tayi samma kəla tilonna tiro fidagane

⁵⁸ ngawo bəlayero cattuluwe tia njejoro kaulan gəgəptu badiyera. Shedawudə kalwuwanjaa na jairo laa tiro Shawulu canidəyen gənayera.

⁵⁹ Tiro kau gəgəpcagai duwon, Istifanus mod-uwa cəde: «Kəma Isa, roni moye!» yeno.

⁶⁰ Daji tungurumje kowo dunoaro sapce: «Kəma, kəla biwu adəyen bare tayia korəmmi!» yeno. Adəa wulyenniya, ro kirəmbo.

* **7:51 7.51** *nayi gardawuso karwundo ye, səmondo ye kajadannidə* - Tayi duwon rawo Alaye-a mananju-aa səmolan fanjaiwawo bi karwulan camoyiwawodə.

8

¹ Shawulu Istifanusse ro tuluwo ardiyeno.

KIDA KƏNGAYAMBA ISAYE CIDI YAHUDIYAYE-A SAMARIYAYE-ALAN

Shawuluye jama Isaa gawua basardu

Yim adən basari kura kəla jama Isaa gawu Jerujalemlan dasaanadəyen ciyeno. Kəngayambadəro kajia, tayi samma cidi Yahudiyaye-a Samariyaye-aro tatargaadara.

² Muminna laa Istifanussa sittərajane tai da-jane ti nangaro kesiro.

³ Amma Shawuludə jama Isaa gawudəa baworo dio majialan, fado fadoro leje tayia kwan kamun cədanə kosoro cakki.

Jama cidi Samariyaye Isaa kasattu

⁴ Ngai duwon am tatardanadə bəla bəlaro lejane kawuridəa wuljai,

⁵ Filibus ye bəрни laa cidi Samariyayero leje Almasiwudəa tayiro manaduwu badiyeno.

⁶ Jamadə samma awo Filibus wuljidəa fanjane alama ajabba ajabba cədidəa kerunniya, karwu tiloaro hangalnja gənaada tia kərənjai.

⁷ Sedanso burwu dunoaro casakkiaro karuwama kadan caluwi, am tiyi nunaa so, ngurdiyi so kada ye ngajana.

⁸ Adəgaima bərnidən karwunja jauro kəjiyeno.

⁹ Kam laa tiro Siman cani mbeji. Calan bəladən sagawu cəde am cidi Samariyaye tia ajapcai, koro kəlanjua kam kuraro ngoji.

10 Tayi samma kuran ganan hangal gənaadaaro tia kərənjanə: «Tima kənduwo Alaye tiro Kura canidə wo!» canı.

11 Tussəna kəla sagawunjuyen tia ajapcana nangaro, hangalnja samma kanjınjulən.

12 Amma kawurı kəji duwon Filibus tayiro kəla nodo bargaa Alaye-a cu Isa Almasiwuye-ayen wuljəgənədə kasatkeranniya, Filibus kwan kamunno tayiro kasala kiddo.

13 Siman kəlanjuma kawurı kəjidə kasacce tiro kasala keddənniya, Filibusso kəldiye alama so, awo ajabba so tədidedə ajapkeno.

14 Kəngayambadə Jerujalemnin duwon, am cidi Samariyaye mana Alayea kasaccanaro fangeranniya, tayiro Biturus-a Yahaya-aa juwayeyera.

15 Kadiranniya, Ruhu Alaye cawandoro tayiro moduwa keddo,

16 dalilnjudə tayiro cu Kəma Isayen kasala caddəna yaye, Ruhu Alaye wundunjamaro koroma jəpcəgənni.

17 Daji tayiro mukko gənajagane Ruhu Alaye kewando.

18 Simandə Ruhu Alaye mukko gənada kəngayambayen tinadə kirunniya, wurı ci cənə

19 tayiro: «Kənduwo adəa wu yero sewo, wundu duwon tiro mukko gənagəkkənədə Ruhu Alayea cuwando!» yeno.

20 Amma Biturusse tiro: «Kənjo Alaye kungulan moworo təmanəmna nangaro, ni-a wurinəm-a kannuye njawo!

²¹ Lamar adən nuwanəm ye bawo, lambonəm ye bawo, karwunəm na Alayen kalkal gəni nangaro.

²² Təmme niadiwinəm adəa kolle Kəmandea lowone, waneye awo karwunəmbe gawurnjiyi.

²³ Nidə, karwunəm cələm fədək, koro biwun tikkerəmmaro ngirukko,» yeno.

²⁴ Koro Siman walde tayiro: «Alaa wuro sukkorowo, bare awo wulluwwa adəye falma wua suwandənni!» yeno.

²⁵ Daji sheda cade mana Kəmaye ambo satkeyeranniya, Biturus-a Yahaya-a kawuri kəjidəa bəla kada Samariyawuyen wuljaiaro Jerujalemba walladara.

Filibus-a adim lardu Habashaye-a

²⁶ Malaiya Kəmandeye laa Filibusso: «Cine kəla anəmninna lene jawal Jerujalemlan culuwe bərnı Gajayero lejidəa gai!» yeno. Jawal adə karaa dəri.

²⁷ Daji cije jawal kidanniya, akko adim laa lardu Habashaye. Tidə kowona kura Kandatu Mai kamuye Habashawuye ye, baitəmbalmanju ye. Jerujalemba Alaro ambəttuwuro isəna duwon,

²⁸ amalenkenju kəmbayen napkada waldu cədi, koro kitawu Nawi Ishayaye kəraji.

²⁹ Daji Ruhı Alaye Filibusso: «Lene amalenkedəa nagəne!» yeno.

³⁰ Filibus cəgase tia nayeyenniya, kitawu Nawi Ishayaye kəraji fanje tiro: «Awo kəranəmidəa asunəmi wa?» cəne tia kiworo.

³¹ Tiye: «Kam laa gəni bayinsuwoa, awiawin rangəkki?» cəne Filibussa juwa rokko napcaro doyenə.

³² Curo kitawuyen na kərajidə tima:

*«Dimi duwarambo caadi gai,
koro tama fuwu gərəptawunjuyen nukciwawo
gai,
tidə ye mədək cinju kajənni.*

³³ *Nanguro casakke jirenju dapkeyera.
Wundu rakce kaduwunjuye mana cədi?
Awoa ronju dunian cattuluwuna.»†*

³⁴ Adim Habashayedə Filibusso: «Marne, wulsəgəne kəla wunduyen nawidə mana adəa cədi? Kəlanjun ra kəla kam gadeyen?»

³⁵ Daji Filibus cinju kaje awo kitawulan ruwuwada adən tiro kawurı kəji Isaye wulduwu badiyenə.

³⁶ Ledu cadi duwon, na laa ingiaro kadiran-niya, adimdə Filibusso: «Akko ingi! Awi wuro kasala njəddoro damsıyi?» yeno.

³⁷ [Filibusse: «Karwunəmnin kasaddəmmaa, yoji,» yenniya, tiye: «İsa Almasiwuma Tada Alayedə woro kasaddəkkəna,» yeno.]

³⁸ Daji wada ce amalenke dajo yenniya, Filibus-a adimdə-a tayi yindi samma jəpcane ingiro ngasaye Filibus tiro kasala kiddo.

³⁹ Ingilan keluwunniya, Ruhu Kəmandeye Filibussa na gadero kiado. Adimdə gadero tia curunni, amma karwu kəjiaro jawalnju jəgane leyeno.

† 8:33 8.32-33 Ish 53.7-8

⁴⁰ Filibusdə bərni Ajotussen duwon bəla bəlaro leje kawuri kəji wulji, har bərni Kaisariyayero kadio.

9

Shawuluye Isaa gamaro waldu

¹ Shawuludə kua yaye fuwurawa Kəmayero yikkado-a njejo-a majiaro na řiman kurayero leje

² wotiya dandalla bərni Damasselan dasaana ruwujaaro kiworo. Nianjudə nadən am Jawaldə* jaana, kwa yen kal, kamu yen kal kiwandoa, tayia tikkerəna Jerujalembo kudo.

³ Jawal cədanə Damassa karənjəna duwon, sadəman nur samelan yiyilje tia dirije kəlyeno.

⁴ Daji cidiro bəp cure kowo laa tiro: «Shawulu, Shawulu, awiro wua basarsəmidə?» cəne fangeno.

⁵ «Kəma, ni wundu?» cəne kiworənniya, tiye: «Wuma Isa basarsəmidə wo.

⁶ Cine bərniro ngaye, nadən kam laa niro awo dimidəa wulnjiyi,» yeno.

⁷ Am tia casadduwunadə gəm dayera. Kowodəa fanjana duwon, wundumaa carunni.

⁸ Shawulu cidin ciyenniya, simnju kaada yaye, awima curuiwawo. Daji tia jejane Damasso kasargawo.

⁹ Kawu yakkuro ti kambu, koro awima juwunni ye, canni ye.

* **9:2 9.2** *Jawaldə* - Jama Isaa gawudə kambərselan ro fando adəro jawal ro fandoye canı.

¹⁰ Damaslan fuwura laa Ananiya canı mbeji. Kəmadə wahayilan[†] tiro: «Ananiya!» yenniya, tiye: «Akkoni, Kəma!» yeno.

¹¹ Kəmaye tiro: «Cine lai tiro cək canidəro lene fado Yahusayen kam laa bərni Tarsusse Shawulu canı kore! Tidə moduwa cədi,

¹² koro wahayilan kam laa Ananiya canı ngaye sim cuwandoro mukko tiro gənajiyi curuna,» yeno.

¹³ Ananiya kalakciye: «Kəma, kəla kam adəyen, jiri kuttu kada Jerujalemnin mumin-nanəmbo cəddənədə am ngəwuyen fakkəna.

¹⁴ Koro na adən kənduwo mukko wurawa rimannayen am cunəmbo bowojaimaso sam-maa geroye cuwandəna.»

¹⁵ Amma Kəmaye tiro: «Lene, fuwu jama kərđiya-a maiya-a jama Israyilaye-ayelan cunidə mawojoro tia kidamanıro kərenəkkəna.

¹⁶ Wu kəlani bone cuni nangaro cai sammaa tiro fəlegəkki,» yeno.

¹⁷ Daji Ananiya leje fadodəro kərgaanniya, Shawuluro mukko gənajiyi tiro: «Kəramini Shawulu, Kəma İsa duwon nıro kəla jawal tilan isəmmadəyen fəledəgənədə sim fandəme Ruhı Alaye jəmnjuworo wua sunodo.»

¹⁸ Sadəman awo laa kaskasi buniye gai sim-njun casure sim kiwando. Daji cije tiro kasala keddo.

¹⁹ Ngawo adəyen kəmbo juwe duno kiwando.

Shawuluye İsama Almasiwudə woro bərni Damasselan wuldu

[†] **9:10 9.10** *wahayi* - Awo laa kənnasim gai Ala kamba cakke kənəm cədənın curuidə.

Shawulu bərni Damasselan fuwurawadə-a rokko kawu ganaro napkenniyama,

²⁰ dandal dandallo leje Isama Tada Alayedə wo cəne kawurɨnju wuldu badiyeno.

²¹ Am tia fanjana samma ajapcane: «Tima gəna kam Jerujalemnin am cu adəa bowojaima-soa‡ basarjidə wo? Koro tayia tikkerəna wurawa rimannayero njadoro na adəro isəna, gəna?» canɨ.

²² Amma Shawulu cayemaa kojənarə duno cuwande, har yaudiya Damaslan dasaanadəro mana tiro kalaktuwuye katkero. Tabbat Isama Almasiwudə woro tayiro isanojiyi.

²³ Ngawo kawu kadayen yaudiyadə sawardane nia Shawulua njejoye ngoyera,

²⁴ amma Shawulu nianjadəa fangeno. Bune-a kausu-a tia njejoro cinnawa bərniyedəa gurejai,

²⁵ amma bune fuwurawanju tia ngojane curo jowoyen garuyen talaryera.

Shawulu Jerujalemnin

²⁶ Shawulu Jerujalembə kadinniya, fuwurawadəro kəlduwuro mayeno, amma tayi samma tia riyera, dalilɨnjudə tia fuwurarə mərsajanni nangaro.

²⁷ Daji Barnabas tia na kəngayambayero cuwude tayiro jiri kəla jawallen Kəma tiro fəlediye mana cəddəna ye, koro Damaslan ridu bawoaro cu Isayen manajəna yedəa isanoyeyeno.

‡ 9:21 9.21 am cu adəa bowojaimaso - Jama Isaa gawu.

²⁸ Sa adən Shawulu tayi-a rokko Jerujalemnin lenəmare cadi, cu Kəmayen ridu bawoaro man-aji.

²⁹ Koro yaudiya təlam Gəresse jandējaidəro mana cədde kambiwu cadi, amma tayidə tia njejoro majai.

³⁰ Daji kəramiyadə adəa fangeranniya, tia bərni Kaisariyayero caade bərni Tarsussero juwayeyera.

³¹ Adəgaima jama Isaa gawu cidi Yahudiyaye-a Galileye-a Samariyaye-a samma dunoajane naptu nanlewaye cadi, koro Kəmaa ridanja-a bana Ruhū Alaye-alan fuwu jawune ngəwujai kasarga.

Biturusse kam tiyi nunaa isangaduwu

³² Biturus lardu sammaa diriji duwon, na muminna bəla Liddayen dasaanadə yero kadio.

³³ Bəladən kam laa cunju Iniyas tiyinu nga nuna kərwu wuskuro kəla bujiyen bowada mbeji.

³⁴ Biturusse tiro: «Iniyas, Isa Almasiwu nia isanganjəgəna. Cine bujinəm kərine!» yeno. Sadəman Iniyas wup ciyeno.

³⁵ Am samma bəla Liddaye-a faya Saronne-alan dasaanadə Iniyassa kerunniya, Kəmaa gawuro walyera.

Biturusse kamu nunaa roaro kalaktu

³⁶ Bərni Yafayelan fuwura laa kamuye Tabita cani mbeji, təlam Gəresselan cunju Dokas. § Surro ser ngəwu cədi ye, talaawaa banajiyi ye.

§ 9:36 9.36 *Tabita tiro Dokas cani* - Maana cu aniyedə ngəri.

³⁷ Yim anin kasuwa laa tia cədanə ba-woyeno. Tia kasalyeranniya, curo soro sameyen gənayera.

³⁸ Bəla Liddayedə karən bərnı Yafayelan nangaro, koro fuwurawadə Biturus bəladən mbejiro fangeranniya, am yindi juwajagane tia lowojane: «Nandero duwan are!» yera.

³⁹ Daji Biturus cije tayi-a rokko leyerə. Kadiranniya, tia soro sameyedəro kesado. Kamuwa kwa faccaanaa samma cesiriaro gərenjun da-jane tiro kalwu so, gəməje so Dokas sa tayi-a rokkodəlan cududənaa fəfəlejagai.

⁴⁰ Biturus jamadəə ngimdən cuttuluwe tungurumje moduwa kido. Daji kamindəro suwordiye: «Tabita, cine!» yeno. Sim kaje Biturussa kirunniya, cije napkeno.

⁴¹ Biturus muk koyen tia cədanə kisango. Daji kamuwa kwa faccaanaadə so, muminna gadedə soa bowoje tia ronjua tayiro kalakkeyeno.

⁴² Lawar adə bərnı Yafaye ngaro tatardiye am ngəwu Kəmaa kasatkera.

⁴³ Daji Biturus bərnidən fado məndəlma laa tiro Siman canidəyen jəpce kawu kadaro napkeno.

10

Biturus-a Korneliyus-a

¹ Bərnı Kaisariyayelan kam laa cunju Korneliyus, ti soji kura Rombe curo kəwu Italiyaye caniyen kərga.

² Ti-a am fannjuyə-a adinwu ye, Ala ridawu ye. Sadaa ngəwu jamaro ci, koro sawiso Alaa lowoji.

³ Yim laa kanji sa yakku kajiriyen wahayilan* malaiya Alaye laa nanjuro ise tiro: «Korneliyus!» cəni kiro.

⁴ Tia riyadaro simnin cappo cure tiro: «Kəma, awi?» yenniya, malaiyadəye: «Moduwanəm-a sadaanəm-a awo taktuyero fuwu Alayero isana.

⁵ To, kərma am bərni Yafayero juwagəne, kam laa Siman tiro Biturus canidəa bowoja iso!

⁶ Fado məndəlma laa Siman caniyen jəpcəna. Fannjudə ci tekuyen.»

⁷ Malaiya tiro jandəjəgənədə sapkadanniya, Korneliyus curo wolodiyanjuyen yindi-a koro curo sojiyanju tiro kida caddiyen mumin fal-aa bowoyeno.

⁸ Tayiro awo wakkajəna sammaa wuljiye bərni Yafayero kinodo.

Wahayi Biturusse

⁹ Wajənanjua dunia kausu dawu gai am Korneliyus cunodənədə kəla jawallen bərnidəa karənjana duwon, Biturus moduwa dioro kəla sorodəyero tatkeno.

¹⁰ Daji kəna fanje masəna dio kirawo. Kəmbo dejai duwon, wahayi laa tia kida.

¹¹ Akko same fərəmde awo laa alama batta kura-a camun talgəmonju dewuyen tədana cidiyaro jəpci kiro.

¹² Curonjun ləmanna si dewua so, nganjın gərdawu so, ngudowa so jiri nguson mbeji.

¹³ Kowo laa nukce tiro: «Biturus, cine! Duwane ngəre!» yeno.

* **10:3 10:3** *wahayi* - Awo laa kənnasim gai Ala kamba cakke kənəm cədənənin curuidə.

¹⁴ Amma Biturusse: «A'a, Kəma! Ngaltəma awo haram so, tayir gəni so bukkəni,» yeno.

¹⁵ Koro kowodə walde tiro: «Awo Ala halallo cədənədəro bare tayir gəni wulləmmi!» yeno.

¹⁶ Adə yakkuro wakkayənniya, sadəman bat-tadə kəla samənnaro ciyeno.

¹⁷ Biturus kəla maana wahayidəyen hangalnju caa cijəna duwon, akko am Korneliyus cun-odənədə fado Simanne cawore cawande cin-nadən dajane

¹⁸ kowo sapcane: «Siman kam tiro Biturus canidə na adən wa kərga?» cane keworo.

¹⁹ Biturus kua yaye kəla wahayidəyen juwula cədi duwon, Ruhū Alaye tiro: «Akko am yakku nia manjai.

²⁰ Cine jəmme shekku bawoaro tayi-a rokko lenowo, wu kəlani tayia nodəkkəna nangaro,» yeno.

²¹ Daji Biturus jəpce tayiro: «Wuma kam manuwidə wo. Awi njawudo?» cəne ki-worənniya,

²² tayiye: «Soji kura Rombe cunju Korneliyus kam duwon jirema ye, Ala ridama ye, koro na jama yaudiya sammayen darajaadə, malaiya Alaye laa tiro nia fannjuro njuwudo mananəm fanjo yeno.»

²³ Daji Biturus tayia fadodən cəsaye sosayeno. Wayənniya, cije kallo leyerə. Koro kəramiya bərni Yafaye laa ye tia kesadduwo.

²⁴ Wajənanjua bərni Kaisariyayero kadio. Korneliyusdə calan am fannjuye-a sawawanju-aa bowoje captana tayia gurejai.

²⁵ Biturus kadinniyama, Korneliyus tia kapciye fuwunjun nguje tiro sujada kiddo.

²⁶ Amma Biturus tia cəsange: «Cine! Wu ye adamgəna, diye!» yeno.

²⁷ Jandejiyiaro fadodəro ngaye am kada capkada nayeyeno.

²⁸ Tayiro: «Yaudiro kam jiri gadero kəlduwu-a fannjuro ngawo-a haramdə nayi kəlando nonuwwa, amma Ala wuro bare wundumaa tayir gəni bi harambo ngokkəniro isanosəgəna.

²⁹ Adə nangaro sa wua bowosuwwadəman garda bawoaro kadikko. To, nayia njaworəkki, awi dəlwu bowodundoye wo?» cəne kiworo.

³⁰ Korneliyusse tiro: «Ku kawu dewu sa adə gai fannin moduwa sa yakkuye dikki duwon, kam laa kajəmu yiyiljia fuwunin fəledəne

³¹ wuro: “Korneliyus, Ala moduwanəm ye fanjəna, sadaanəm ye takcəna.

³² Bərnı Yafayero am node, Siman tiro Biturus canidəa bowoja iso! Ci tekuyen fado Siman məndəlməyen jəpkeno,” yeno.

³³ Sadəman niro am njukkunodəkko, ni ye kasaddəme isəmmadə, jauro ngəla. Adə nangaro kərma andi samma fuwu Alayen awo Kəmande wulsagane cənna sammaa fanduro captiyena,» yeno.

Jawawi Biturusse fado Korneliyussen

³⁴ Daji Biturus cinju kaje tayiro: «Jiremaro Ala amba gayirduma gəni,

³⁵ curo jama fiye yayen kam duwon tia rije jire cədidəa ardijiro asunəkkəna.

³⁶ Ala mananju jama Israyilayero cədde Isa Almasiwuyen kawuri kəji nanlewaye tayiro wulyeyeno. Isama Kəma am sammaye wo!

³⁷ Ngawo Nawi Yahaya kawuri kəla kasala tuwayen jamaro cəddənayen, awo duwon cidi Galileyen badije cidi Yahudiyaye ngaro tatardəgənədəa nayi kəlando nonuwwa:

³⁸ Ala Isa kam Najarattea galaje tiro Ruhunju-a kənduwo-a kekko. Ala ti-a rokko nangaro dadaje ser cəde am dondi kənduwo Yiwulissen dasaana sammaa isangayeyeno.

³⁹ Awo cidi yaudiyayen-a Jerujalemnin-a cədəna sammaye andima shedawu wo. Kəskaro jajagane keyeso yaye,

⁴⁰ kawu yakkua Ala tia cəsange cakke fəleyaadan,

⁴¹ amma jama sammaro gəni, andi Ala calan shedawuro kəresanadəro, andi duwon ngawo Ala tia karmolan cəsəngənayen ti-a rokko buiyena ye, yaiyena yedə.

⁴² Isaye andiro wada sade jamaro kawurɨnju yiddiyo, tayiro timaa diye Ala sharama am roaye-a sanunaye-aro galajənədə wodəa satkəiyo yeno.

⁴³ Caman nawiya samma kəlanjun sheda-jane wundu duwon tia kasaccənamadə cunjulan gawara biwuwanjuye cuwandi canna.»

Ruhu Alaye kərdiyaro jəptuwu

⁴⁴ Biturus mana ania wulji ngai duwon, Ruhu Alaye am kawuridəa fanjai sammaro jəpkeyeno.

⁴⁵ Yaudiya Isaa gawu kajanjaa Biturus-a kallo isanadə ajapkera, dalilnjudə Ala Ruhunjudəa kərdiya yero cina nangaro.

⁴⁶ Awoa təlam gadegaden mana cade Alaa congoridəa fangera. Daji Biturusse:

⁴⁷ «Am ani ye andi gai Ruhū Alaye cawandənədə, wundu gəle tayiro kasala ingilan njəddo dapciyi?» cəne

⁴⁸ wada ce cu Isa Almasiwuyen tayiro kasala keddo. Daji Biturussa kawu ganaro dawunjan napcoro lowoyera.

11

Bayin Biturusse Jerujalemnin

¹ Kəngayambadə-a kəramiya cidi Yahudiyayelan dasaanadə-a kərđiya ye mana Alaye kasaccanaro fangera.

² Biturus Jerujalembo kadinniya, kəwu am kajaadayədə* tiro jakkade:

³ «Jəmbələmbayero ngaame, har tayi-a rokko masəna kiduw!» yera.

⁴ Daji Biturus lamardəa sawije tayiro wulduwu badije:

⁵ «Wu bərne Yafayelan moduwa dikki duwon, wahayi laaa kirukko. Akko awo laa batta kura gai talgəmonju dewuyen tədana samən naniro jəpkeno.

⁶ Hangal gənaadaro kirukkəniya, curonjun ləmanna si dewua so, nganjın gərdawu so, bundiya karaaye so, ngudowa so mbeji.

⁷ Daji kowo laa nukce wuro: “Biturus, cine! Duwane ngəre!” cəni fangekko.

* **11:2 11.2** *kəwu am kajaadayədə* - Yaudiya laa Isaa gawu duwon, jəmbələmbaa kasaccanni.

⁸ Amma wuye: “A'a, Kəma! Ngaltəma awo haram so, tayir gəni so ciniro ngaanni!” yekko.

⁹ Koro kowodə walde samən nukce: “Awo Ala halallo cədənədəro bare tayir gəni wulləmmi!” yeno.

¹⁰ Adə yakkuro wakkayenniya, awo samma walde kəla samənnaro ciyeno.

¹¹ «Sadəman am yakku bərnə Kaisariyayelan naniro canodənədə fado dəgəiyənədəro kadira.

¹² Ruhə Alayə wuro shekku bawoaro tayi-a rokko leniyo yeno. Dajə kərami arakku ani wua sasadduwe fado kamdəyero kərgəyiye.

¹³ Jiri malaiya laa fannjun daada curunədə andiro wulseyera. Malaiyədəyē tiro: “Am laa Yafaro node, Siman tiro Biturus canidəa bowoja iso!

¹⁴ Mana duwon tilan ni-a am fannəmbe samma-a nəjkkawo fanduwidəa niro wulniji,” cənna.

¹⁵ Ngaima mana dio ngəssəkkəna duwon, Ruhə Alayə andiro burwon jəmsaanədə gai, tayiro jəpkeyeno.

¹⁶ Dajə mana Kəmayə adəa takkekko: “Yahaya ingilan ambo kasala kiddo, amma Ruhə Alayəlan nayiro kasala njaddi,” cənna.

¹⁷ To, Ala kənjo duwon andi Kəma Isa Almasi-wua kasaddiyənədəro sadənədə gairo tayi yero kalkallo cinədə, wu wundu duwon rangəkke Alaro dapkəkkidə?»

¹⁸ Adəa fangeranniya, karwunja fasse Alaa congorəne: «Ala kərdiya yero amarjiye tuwa cade ro cawandi, diye!» yera.

Jama Isaa gawu bərnə Antakiyayen

¹⁹ Tayi duwon kəla basari Istifanus nangaro cijənayen tatardanadə har lardu Fenisiye-a cuku Kuwirusse-a bərnı Antakiyaye-aro leyerə. Yaudi-yaro kajia, kam gadero mana Alaye wuljaganni.

²⁰ Adə yaye amnja laa cuku Kuwirusse-a bəla Kuraneye-adə bərnı Antakiyayero leyeranniya, am təlam Gəresse manajaidə yero kawurı kəji kəla Kəma Isayen wulyeyera.

²¹ Kənduwo Alaye tayilan kərga nangaro, am kada kasaccanadə Kəmaa gawuro walyera.

²² Jama Isaa gawudə Jerujalemlan lamar adəa fangeranniya, Barnabassa bərnı Antakiyayero kenodo.

²³ Bərnidəro ise ser Ala tayiro cəddənədəa kirunniya, karwunju kəjije tayi sammaro kowəri ce karwu tiloaro Kəmaa jaa yeno.

²⁴ Barnabasdə kam ngələma, Ruhu Alaye-a kambərse-a tilan kasarga. Koro am gənagəni Kəmaro kəllaadara.

²⁵ Ngawo adəyen Barnabas Shawulua madaro bərnı Tarsussero leyeno.

²⁶ Nayeyenniya, tia bərnı Antakiyayero kiwudo. Saa fal latto jama Isaa gawudəro kəldagane am kadaa alamgera. Bərnı Antakiyayelaman fuwurawadəa kəristalan bowodu badiyera.

²⁷ Yim anin nawiya laa Jerujalemlan bərnı Antakiyayero kadira.

²⁸ Falnja Agabus canı cije Ruhu Alaye tia cakke kəna kura laa dunia ngaro ngayi yeno. Kənədə jaman Kaisar Kəlodiyyusen wakkayeno.

²⁹ Fuwurawadə nia ngojane wundunja yaye kəla raktunjuyen bana laaa kəramiya cidi Yahudiyayen dasaanadəro juwajiyi yera.

³⁰ Ngainin kənjonja mukko Barnabasse-a Shawuluye-aro casakke amwurawadəro juwayeyera.

12

Mai Hirudusse jama Isaa gawua basardu

¹ Jaman adən Mai Hirudus jama Isaa gawuye laanjaa basardu badije

² Yakuba yaana Yahayayea kashagarlan roro kejo.

³ Yaudiya adəa caraanaro kirunniya, Biturus yea kida. Adə sa sala Burodi Yis Bawoayen wakkayeno.

⁴ Kidanniya, kosoro cakke tia gureduro mukko kəwu dewu soji dewu dewuyero kekko. Nianjudə ngawo sala Laya Njəkkayiramben tia fuwu jamayen burwudu.

⁵ Biturussa kosolan rojana ngai duwon, jama Isaa gawudə ti nangaro tai dajane Alaa lowojai kasarga.

Malaiyaye Biturussa kosolan tuluwo

⁶ Yim wajiya Mai Hirudus tia cuttuluwidəye bunenjua Biturus katte soji yindiyeen sarga yindilan tikkerəna kənəm cədi. Koro cinnalan kosoram gureduwu ye mbeji.

⁷ Sadəman malaiya Kəmandeye laa gərenjun daje nur sullurudəa waskeno. Biturussa sisilan bakce cəsange tiro: «Duwan cine!» yeno. Sərgawadə mukkonjun fiyadara.

⁸ Daji malaiyadəye tiro: «Kajəmunəm lune, sunonəm yakke!» yeno. Ngai kidənniya, walde tiro: «Barmusnəm lune, wua səgai!» yeno.

⁹ Biturus culuwe tia giya. Awo malaiyadə cədənədə jirero ngojənni, wahayi curuiro təmayeno.

¹⁰ Daji kəwu gureduwu burwoye-a yindiye-a koyeranniya, cinna suye bərnidəa wujidəro kadira. Cinnadə kəlanjuman fərəmdə caluwe lai fal geya. Sadəman malaiyadə tiro fatkeyeno.

¹¹ Biturus hangalnjurowalladanniya, karwunjun: «Kərma Kəmande malaiyanju cunode wua mukko Mai Hirudusse-a niadiwi jama yaudiyaye samma-alan suttuluwunadəa jiremaro nokkəna.»

¹² Biturus adəa asuyenniya, fado Meram ya Yahaya tiro Markus caniyero leyeno. Fadodən am kada captana Alaa lowojai.

¹³ Biturus cinna ngaworambədəa bakkenniya, fero kidama laa Roda canı kaduro kadio.

¹⁴ Kowo Biturusse asuyenniya, jauru kəji fanje cinnadəa kajənnin ngərəmje jamadəro: «Biturus cinnan daada!» yeno.

¹⁵ Tayiye tiro: «Jərinəmma!» yera. Amma kəladən daje ngaima yenniya, daji tayiye: «Malaiyanjurowalji,» yera.

¹⁶ Biturusedə baktu koljənni. Kayeranniya, tia carune ajapkera.

¹⁷ Daji gəm cadoro mukko sapce tayiro jiri Kəmande tia kosolan cuttuluwunadəa wulyeyeno. Koro walde: «Yakuba-a kəramiyadəaro awo ania wulgənowo!» cəne culuwe na gadero leyeno.

¹⁸ Dunia wayenniya, dawu sojiyadəyen hangal-sango gənagəni kəla awi Biturussa cuwandoyen ciyeno.

¹⁹ Mai Hirudus tia maji cuwandənnidə, koso-ram gureduwudəro koro cədde wada ce tayia roro ceyeso yeno. Daji Mai Hirudus cidi Yahudiyayelan cije bərni Kaisariyayero leje napkeno.

Karmo Mai Hirudusse

²⁰ Mai Hirudus am bərni Tirre-a Sidonne-aro jaumaro gərgajəgəna. Tayidə karwu tiloaro fuwunjuro isane bana kowonanju Bilastus canie kewandənniya, naptu nanlewaye keworo, dalilnjudə cidi maiyedə cidinjaa ambaji nangaro.

²¹ Sardu kamdəgənədə kidənniya, Mai Hirudus kalwunju maila cakke kuris kərmaiyen napce tayiro jawawi kiddo.

²² Jamadə kowo sapkadaaro: «Kowo kambe gəni, ala laaye!» cani.

²³ Alaro darajadəa cinni nangaro, sadəman malaiya Kəmandeye laa tia bakkeno. Daji kuriso jawune ro kirəmbo.

²⁴ Mana Alayedə fuwu juwe cayemaa kojənarotatardiyi kərga.

²⁵ Barnabas-a Shawulu-a kidanja bana kudoye Jerujalemnin keserənniya, Yahaya tiro Markus canidəa ngojane walladara.

**KIDA KƏNGAYAMBA ISAYE
LARDUWA KƏRDIYAYEN**

13

Barnabas-a Shawulu-aa galanəme nodo

¹ Curo jama Isaa gawu bərnı Antakiyayelan dasaanadəyen nawiya-a maləmba-a mbeji, tay-ima Barnabas, Siman tiro Cələm canidə, Lusiyaş bəla Kuraneye, Manayi kam Mai Hirudus-a gananjan rokko cijana, Shawulu.

² Asem cadana Kəmandero ambəccagai duwon, Ruhı Alaye tayiro: «Barnabas-a Shawulu-aa galasəgənowo, kida duwon ti nangaro tayia bowokkənadəa cado!» yeno.

³ Daji asem-a moduwa-a cade tayiro mukkonja gənayeyeranniya, salamgera.

Barnabas-a Shawulu-a cuku Kuwirussero ledu

⁴ Ruhı Alaye Barnabas-a Shawulu-aa cunodənadəro, bəla Salukiyayero lejane nadən maararo ngasaye cuku Kuwirussero leyerə.

⁵ Bərnı Salamissero kadiranniya, dandalla yaudiyayen mana Alaye jamaro wulduwu badiyera. Yahaya* ye rokkonjan tayiro banajiyi.

⁶ Cukudə sammaa rejane kojane har bəla Bafossero kadiranniya, kam laa sagawuma nawi kattuwuye yaudi tiro Bar-İsa cania nayeyera.

⁷ Tidə gomnadə-a rokko. Gomnadə hangalla cunju Sarjiyus Bulus. Mana Alaye fandu cəraana nangaro, Barnabas-a Shawulu-aa bowoyeno.

⁸ Amma Bar-İsa tiro Alimas ye canı maananju sagawumadə tayia wayeno, gomnadəa kambərsədələn suwordu maji nangaro.

* 13:5 13.5 Yahaya - Tiro Markus ye canı.

⁹ Daji Ruhū Alaye Shawulu tiro Bulus ye canidəa cakke tia simnin cappo cure

¹⁰ tiro: «Ni tada Yiwulisse, jire wadama, nanga so, jamba so sammalan təmbərəmmadə, jawal jireye Kəmandeyedəa kattuwuyero kalaktu kolləmbawo wa?

¹¹ Akko kərma mukko Kəmandeye kəlanəmnin, kamburo walləme kawu ganaro kəngal rumbawo!» yeno. Sadəman bandəgəne so, duwu so tiro jəpcagane fofomje jeduma mayeno.

¹² Gəmnadə awo wakkajəna adəa kirunniya, Isaa kasatkeno, alamdu kəla Kəmayedəa ajəpcəna nangaro.

Jawawi Bulusse bərni Antakiya cidi Bisidiyayen

¹³ Daji Bulus-a am tia casadduwuna-a bəla Bafossen maararo ngasaye bəla Fərga lardu Bamfiliyayero leyerə. Nadən Yahaya tayia kolje Jerujalembə wallada.

¹⁴ Tayidə Fərgayen kojane bərni Antakiya cidi Bisidiyayero kadira. Yim tustuyea dandallo ngasaye napkera.

¹⁵ Curo Attaura Nawi Musaye-a kitawuwa nawayaye-ayen kərayəranniya, wurawa dandalledə tayiro: «Kəramiya, mana galgaldaye laa jamaro njəddoye tawwaa, wullowo!» yera.

¹⁶ Daji Bulus cije mukkonju sapce tayiro: «Jama Israyilaye-a nayi Ala ridawu-a, fannowo!

¹⁷ Ala Kəma jama Israyilaye kaariyandea kəreje sa Masarnin naptu nansikudoye ca-

didən tayia isangəwujaye dunoaro cəde mukko kənduwoalan tayia lərdudən kittuluwo.

¹⁸ Kəla halnjayen kərwu fidewu gairo karaa dərılan kanadi kida.

¹⁹ Jama gadegade tulur lardu Kan'anayen siyeyenniya, cidinjadəa warasaro tayiro kaino.

²⁰ Awo ani samma kərwu yer dewun fiwun gainin wakkayeno.

«Ngawo adəyen tayiro alkaliya kaino, har jaman Nawi Samailayero.

²¹ Daji mai keworənniya, Ala tayiro Shawulu tada Kisse jiri Biliyaminuyedəa ce kərwu fidewuro tayia kinodo.

²² Daji tia səlyenniya, Nawi Daudaa mairo galaje kəlanjun shedaje: “Dauda tada Yisaiyea fandəkkəna, tima kam karwuni cəraanadə wo, awo raakkəna sammaa cədi,”† yeno.

²³ Wadu ngojənadə gai, Ala kaduwu kam adəyen jama Israyilayero Njəkkayima kisango. Tima Isa wo.

²⁴ Kawu isidəro, Nawi Yahaya jama Israyilaye sammaro kawuri kasala tuwaye mawoyeyeno.

²⁵ Kidanju njero cədi duwon, tiye: “Wunduro wua ngosew? Wu gəni ti wo! Nonowo, ti duwon je sunonjuye wuiduma tikkənədə ngawonin isi,” yeno.

²⁶ «Kəramiyani, nayi kaduwu Nawi Ibrahimbe-a nayi Ala ridawu-a, fannowo! Andimaro Ala kawuri njəkkawo fandoye adəa isanoseyera.

²⁷ Am Jerujalemnin dasaana-a amwurawanja-a Isaa Njəkkayimadəro asujanni, mana nawiyaye

† 13:22 13.22 Jaw 89.20

yim tustuye fin yaye dandalnin kərajaidə yea asujanni. Adə nangaro tiro shara karmoye cadde ngainin casakke awowa nawiya ani wuljanadə wakkayera.

²⁸ Ayau roro njejoye tilan cawandənni yaye, Gomna Bilatussa lowojane tia cejo yera.

²⁹ Daji awo kəlanjun ruwuwada sammaa cade keserənniya, tia kəskadən casaye curo kauriyen gənayera.

³⁰ Amma Ala tia karmolan cəsange

³¹ kawu kadaro Isa am cidi Galileyelan Jeru-jalembo tia casadduwunadəro fəleyaada. Tayi ye kərma jamaro shedawu.

³² Andi ye nayiro kawuri kəji wadu duwon Ala kaariyandero ngojəgənədəye wulnjagaiye.

³³ Kərma Ala andi kaduwunjadəro Isaa karmolan sangoyen wadu adəa saddəna. Kitawu Jawuraye sura yindiyen ruwuwadadə gai: “Ni Tadani, ku Bawanəmbo walləkkəna!”†

³⁴ «Tia karmolan cəsange təmmaro walde njəpciwawodə, Alaye ngai cənna: “Barga duwon Daudaro waduro ngogəkke tabbatkəkkənədəa nayiro dəmnjagakki.”†

³⁵ Koro Jawuralan sura gaden tiye: “Ti Tayirnəmdəa yakkəme njəpciwawo,”† cənna.

³⁶ To, ti Nawi Daudadə jamannjun kida Ala tiro kdarjəgənədəa cəde tumoyeyenniya, ro cərəmbe gərə kaarinjusoyen sittərajane kamin-nju njəpkeno.

³⁷ Amma ti Ala cəsangənədə təmmaro njəpcənni.

† 13:33 13.33 Jaw 2.7 † 13:34 13.34 Ish 55.3 † 13:35 13.35 Jaw 16.10

³⁸ «Kəramiyani, adəa ngəlaro nonowo! Kam adəyen kawuri gawara biwuwandoye nayiro njaddiyena.

³⁹ Tilaman diye kam tia kasaccənamadə gawara biwuye duwon wada Attaura Nawi Musaye gawilan ranguwe fanduwawodəa cuwande jiremaro walji.

⁴⁰ Adə nangaro hangal gənanowo! Bare kol-luwe awo kitawuwa nawiyayen ruwuwadadə nayiro wakkanjaganni:

⁴¹ “Nayi rudu gənaduwməsodə, ruiwo! Ajammowo, nuiwo! Dalilnjudə kəndo laa jaman-ndon dikki, kəndo duwon kam laa wulnjaana-man, yasarawwawo!”»[†]

⁴² Bulus-a Barnabas-a dandalnin luwo cadi duwon, amdə yim tustuye fuwuyen awo ania tayiro wuljaaro lowoyera.

⁴³ Jamadə sapkadaranniya, yaudiya-a adinwu yauidiyaro waljana-a kada Bulus-a Barnabas-aa geya. Tayi ye tayiro gala cadde curo ser Alayen dasaa yera.

Bulus-a Barnabas-aye kərdiyaro kawuri Alaye wulduwu

⁴⁴ Yim tustuye dirije kadinniya, bərniwudəye ngəwunja kawuri Kəmandeyea fanduro cap-kadara.

⁴⁵ Yaudiyaadə jama kada kadamidəa kerunniya, nandəri tayia cədanə awo Bulus wuljidəa kam-biwujane tia rarayera.

⁴⁶ Amma Bulus-a Barnabas-a ridu bawoaro tayiro: «Burwon nayiro mana Alaye njəddodə wajipco, amma tia wanuwe martawa ro

[†] 13:41 13.41 Hab 1.5

sawisoye fandoye yittuwuiro nayi kəlandoa ngonuwwadəro, akko kanji kərdiyayero suwordiye!

⁴⁷ Akko wada Kəmande sadənadə: “Nia kərdiyaro nur njukkudomaro njədəkkəna, dajiram duniayero njəkkawo yadəmiro.”»†

⁴⁸ Kərdiyadə adəa fangeranniya, kəjinju fanjane mana Kəmandeyero daraja njo badiyera. Am duwon Ala tayia ro sawisoye kədarjəgəna samma kasatkera.

⁴⁹ Mana Kəmandeye cididə ngaro tatargaada.

⁵⁰ Amma yauidiyadə hangal kamuwa darajaa Ala ridawu-a fuwuwu bərnidəye-aye casange Bulus-a Barnabas-aa basarjane tayia cidinjan duyera.

⁵¹ Daji Bulus-a Barnabas-a tayiro katti sinjaye kagakcane† bəрни Ikoniyyayero leyera.

⁵² Fuwurawadə karwunja jauro kəji ye, Ruhu Alaye tayilan kərga ye.

14

Bulus-a Barnabas-a bəрни Ikoniyyayelan

¹ Bəрни Ikoniyyaye yen Bulus-a Barnabas-a dandal yauidiyayero ngasaye mana cade har yauidiya-a am Gəresse-a kada kadami Isaa kasatkera.

² Amma yauidiya kasattu wajanadə hangal kərdiyayea casange casakke kəramiyadəa ngukkera.

† 13:47 13.47 Ish 49.6 † 13:51 13.51 *tayiro katti sinjaye kagakcane* - Səmo kasta. Wowom Alayero tayia koljagai.

³ Ngai duwon, kawu ngəwuro napcane ridu bawoaro kənduwo Kəmandeyen kawuri kedo. Kəmande ye alama so, awo ajabba so dio tayiro amarjiye mananju ser fandoyedəa jirero tabbac-ciye kərga.

⁴ Amma bərnawudə yaktane laa yaudiyadəa geya, laa ye kəngayambadəa geya.

⁵ Daji kərdiya so, yaudiya so fuwuwunja-a rokko sawardane tayia basarjane dongur kauyen ceyesi yera.

⁶ Kəngayambadə adəa fangeranniya, cagase bərnaya cidi Likoniyaye Listəra-a Darbe-a bəlamaskiyanja-aro leyerə.

⁷ Na ani yen kawuri kəjidəa ambo wulyeyera.

Bulus-a Barnabas-a bərni Listərayelan

⁸ Bərni Listərayelan kam laa si canaa mbeji. Tən tambənayen ti ngurdiyi, koro ngaltema sinjun lejənni.

⁹ Kamdə mana Bulussea kərənji duwon, Bulus tia simnin cappo cure kambərsenju ngaduyea kirunniya,

¹⁰ kowo sapce tiro: «Cine, sinəmlan cəkko dane!» yeno. Sadəman kamdə wup cije dadadu badiyeno.

¹¹ Jamadə awo Bulus cədənadəa kerunniya, təlamnja Likoniyayen kowo sapcane: «Akko alawa laa camuno kamben samelan jəmsaana!» cane

¹² Barnabassa Jewuslan bowojane Bulus yea Hermeslan* bowoyera, tima mana diomadə wo

* **14:12 14.12** *Jewus-a Hermes-a - Cuwa sənəmbanjaye. Jewusdə sənəm kura, koro Hermesdə wakkilnju.*

nangaro.

¹³ Daji řiman Jewusse ti duwon fado sənəmnjuye fuwu bəlayen dəganadə dalowa-a fəreya-a ngaworam bərnidəyero kiwudo, ti-a jamadə-a rokko bu fida dio caraana nangaro.

¹⁴ Amma kəngayamba Barnabas-a Bulus-adə adəa fangeranniya, kalwunja karjane[†] dəgaljane dawu jamadəyero ngasaye kowo dunoaro sap-cane

¹⁵ tayiro: «Jama, awiro awo ania diwi? Andi ye am nayi gai, diye! Koro nayiro kawuri kəji wulduwuro kadiye. Awo bowu ania kol-lowo, Ala Kəndəgaima ti same-a cidi-a tekua awo curonjan dasaana samma-aa alakcənədəro təmdəgənowo!

¹⁶ Jaman kureyen jama sammaa kolje jawalnja caraanaa ngoyera.

¹⁷ Adəson sawiso awo ngəla cədidə shedanjuro waljəna. Ngaima samelan ingi cudduri, koro nemadəa sanjulan fanduwi. Kəmbo njade karwundo kəjiji,» yera.

¹⁸ Mana ania caddima, kiaddin jama cap-kadadəro bu fida adəa tayi nangaro dio dapkey-era.

¹⁹ Daji yaudiya laa bəрни Antakiyaye-a Ikoniyaye-alan isane jamadəa kaanjaro kedənniya, Bulusso dongur kauye gəgəpcagane nuna cane gərjane ngawo bəlayen kolyera.

²⁰ Amma fuwurawadə isane tia dirijane kəlyeranniya, cije walde bərnidəro kərgawo. Wajənanjua Barnabas-a rokko bəрни Darbeyero leyerə.

[†] **14:14 14.14** *kalwunja karjane* - Noduwuram karwukuttaye.

Bulus-a Barnabas-aye bərni Antakiya cidi Siriyero waldū

²¹ Bulus-a Barnabas-a kawuri kəjidəa bərni Darbeyelan wuljane am kada Isaa gawuro walyeranniya, bərni Listəraye-a Ikoniyyaye-a Antakiyaye-aro walladara.

²² Karwu fuwurawadəyero duno casakke kambərsenjan fuwu jaworo kowori cade tayiro: «Sai jauro bone yaiyeya duwon, nodo bargaa Alayero ngayiye,» yera.

²³ Curo jama Isaa gawu fiye yayen amwurawa galayeranniya, moduwa-a asem-a cade tayia mukko Kəma mərsajanadəyero kesakko.

²⁴ Daji cidi Bisidiyaye rejaane kojane lardu Bamfiliyayero leyerə.

²⁵ Bəla Fərgayelan kawuridəa wulyeranniya, bəla Attaliyayero koyera.

²⁶ Nadən maararo ngasaye bərni Antakiya cidi Siriyero kadira. Caman bərnidən Isaa gawudə tayiro kida kərma tumojaanadəro ser Alaye cakkorəna.

²⁷ Kadiranniya, jama Isaa gawudəa capcane awo Ala tayi yindiyen cədəna samma-a jiri kərdiyaro cinna kambərse fandoye kajəgəna-aa tayiro wulyeyera.

²⁸ Bulus-a Barnabas-a kawu kadaro dawu fuwurawadəyen napkera.

15

Sawari Jerujalemlan

¹ Am laa cidi Yahudiyayen bərni Antakiyayero isane kəramiyadəa alamdu badiyera. Tayiro:

«Ada Nawi Musaye gawe nayia kajanjannia, ranguwe njəkkawo fanduwawo,» yera.

² Bulus-a Barnabas-a mananjadəa kasatturo wajane kambiwu jau fit kedənniya, jama sawardane Bulus-a Barnabas-a amnja gade laa-a Jerujalembo na kəngayamba-a amwurawa-ayero leja kəla mana adəyen gasipca yera.

³ Jama Isaa gawudə tayia kenodənniya, lardu Fenisiye-a Samariyaye-a rejane kojai duwon, kəramiyadəro lawar Alaro waldu kərdiyayedəa wuljagane tayi samma jauro kəji fangera.

⁴ Jerujalembo kadiranniya, jama Isaa gawu-a kəngayamba-a amwurawa-adə tayia mukko yindin kemowo. Daji awo Ala tayiyen cədəna sammaa wulyera.

⁵ Amma Isaa gawu kəwu Farisawaye laa cijane tayiro: «Sai tayia kajajane Attaura Nawi Musayea jaaro tayiro wada cadiya duwon,» yera.

⁶ Daji kəngayambadə-a amwurawadə-a kəla lamar adəyen sawariro capkadara.

⁷ Ngəwuro gasipkeranniya, Biturus cije tayiro: «Kəramiya, tussəna Ala wua curondon kəresəna kərdiyaso cinilan kawuri kəji fanja kasaccaro nayi nonuwwa.

⁸ Koro Ala ti karwu nodumadə Ruhunju andiro sadənadə gai, tayi yero ce tayia ardiženadəa shedayeno.

⁹ Andi-a tayi-a gayirsanni, kambərsenja nangaro karwunjaa tulje tayirro walyera.

¹⁰ To, awiro Alaa rijammuwe kurwowu duwon bi kaariyandema bi andima rangiye ngoniyendedəa fuwurawa aniro gənağəwidə?

11 A'a! Tayi ser Kəma Isayen njəkkawo cawandənədə gai, andi ye ngaiman fandiyenaro kasaddiyena.»

12 Jama captanadə samma gəm cadəna kərənjai duwon, Barnabas-a Bulus-a alama so, awo ajabba so Ala tayiyen dawu kərdiyayen cədəna sammaa tayiro wulyeyera.

13 Mananja cade keseranniya, Yakubaye tayiro: «Kəramiya, manani fannowo!

14 Siman jiri Ala burwoman kərdiyaa njunoje curonjan am jamanjuro waljaro kərejənədəa wulsaana.

15 Koro mana nawiyaye ye adəa tabbaccana, akko awo kitawulan ruwuwadadə:

16 «Alaye: 'Ngawo adəyen isəkke leima Dau-daye curənədəa waldəkke tandəkki. Awo wurdənədəa bərinno səgapkəkke tandəkki.

17 Adəgaima adamgəna gapcanadə, har kərđiya samma duwon tayia cunilan bowojaidə, wu Kəmanjaa masai,' yeno Kəmande awo ania cəde

18 tən kuren ambo isanojəgənədə.»†

19 «Adəma nangaro, kəramiyani, wuyenna, bare am jama kərdiyaye Alaa gawuro waldu cadidəa suwolliyende,

20 amma sai da sənəmbo tina ngəro so, kənjenja dio so, ləman duwadənni ngəro so, bu nja soa wajaro tayiro ruwuniyo.

21 Awoa tən jaman kureyen yim tustuye nguson bəрни fin yaye dandalnin Attaura Nawi Musayedəa jamaro kərajagane alamjai.»

† 15:18 15.16-18 Amo 9.11-12

Kəramiya fərdunja kərđiro wotiya juwaduwu

²² Daji kəngayamba-a amwurawa-a jama Isaa gawu samma-a am curonjan kərenəme Bulus-a Barnabas-aro kəlgəme bərni Antakiyayero juwaduwwuro ngəlaro kero. Am jamadəlan dara-jaa Yahusa tiro Barsabas cani-a Silas-aa kərejane

²³ wotiya ngai ruwuwada mukkonjaro kesakko: «Andi kəramiya kəngayamba-a amwurawa-a nayi kəramiyande fərdundo kərđi bərni Antakiyaye-a cidi Siriye-a Kilikiyaye-aro, salam!

²⁴ Am laa amari yiyende duwon curonden caluwe alamdunjan nayia suwolnjane hangalndo casangənədə fanniyena nangaro,

²⁵ andi samma ci tiloaro am laaa kərenəme sawawande Barnabas-a Bulus-a jauro rayiye-nədəro kəlgəme nandoro juwaduwwuro ngəlaro kiruiye,

²⁶ tayi duwon cu Kəmande Isa Almasiwuye nangaro ronja caladənədə.

²⁷ Adə nangaro Yahusa-a Silas-aa kinodiye, tayi ye awo ruwuniyenədə cinjalan wulnjagai.

²⁸ Ruhū Alaye-a andi-a kurwowu gade nayiro gənanjagaiyewaworo ngəlaro ruiyena, sai awo nayiro wajip ani, tayima

²⁹ da sənəmbo tina ngəro so, bu nja so, ləman duwadənni ngəro so, kənjəna dio so wanowo! Awo aniro kanuwia, ngəla diwwa. Kəlewan dəgaiwo!»

³⁰ Daji jama tayia salamgeranniya, bərni Antakiyayero lejane jama Isaa gawudəa capcane tayiro wotiyadəa kedo.

31 Kərayeranniya, kowəri njodəro kəji fangera.

32 Yahusa-a Silas-a tayi kəlanjama nawiyadə kəramiyadəro kowəri cade mana kadan karwunjaro duno kesakko.

33 Kawu ganaro bərnidən napkeranniya, kəramiyadə na jama tayia juwajaanayedəro waldaro tayia alakəlewayera.

34 [Amma Silas nadən napci yeno, Yahusa runju Jerujalembo walladan.]

35 Bulus-a Barnabas-a bəрни Antakiyayelan napcane am gade ngəwu-a rokko kawuri kəji kəla mana Kəmandeyen alamjane wuljai kasarga.

Bulus-a Barnabas-aye firda

36 Ngawo kawu ganayen Bulusse Barnabasso: «Waldiyo, kəramiya bəlawə na mana Kəmandeye wulliyena sammayedəa dalliyo, naptunja ruiyo!» yeno.

37 Barnabasdə Yahaya tiro Markus canidə yea ngojane rokko lejaiya, cəraana,

38 amma Bulusse kam tayi-a rokko kidaro lejai duwon cidi Bamfiliyayen tayia koljənadəa bare ngojanni yeno.

39 Kambiwu jau fit cade, har firqadara. Barnabas Markussa ngoje maararo ngasaye cuku Kuwirussero leyerə.

40 Bulus ye Silassa kəreje kəramiyadə Kəmandeyen tayiro ser cakkorəne alakəlewajane leyerə.

⁴¹ Daji Bulus larduwa Siriye-a Kilikiyaye-aa jəgane jama Isaa gawudəye karwunjaro duno cakki kərga.

16

Timotiye Bulus-a Silas-aro kəlduwu

¹ Bulus bəрни Darbeye-a Listəraye-aro leyeno. Nadən fuwura laa cunju Timoti mbeji. Ti tada kamu laa yaudi Isaa gamaye, amma bawanjudə kam lardu Gəresse.

² Kəramiya bəрни Listəraye-a Ikoniyaye-alan dasaanadə Timotiye ngəlanju wuljai.

³ Bulus ti-a kallo lejaro cəraye yaudiya na anin dasaana samma bawanju kam Gəressero nojana nangaro tia kajayeno.

⁴ Bəрни bəрниro lejai duwon, sawari kəngayamba-a amwurawa-a Jerujalemnin dasaanaye kamjanadəa tayiro cadəne jaa yera.

⁵ Adəgaima jama Isaa gawu kambərsenjan duno cawande yim nguson nanngəwunja tərgai kərga.

Wahayi Bulusse

⁶ Ruhu Alaye Bulus-a Silas-aro cidi Asiyayelan mana Kəmaye wuldu dapcəgənadə, larduwa Firijiyaye-a Galatiyaye-ayen rejane koyera.

⁷ Karən cidi Misiyayero kadiranniya, cidi Bitiniyayero ledu mayera, amma Ruhu Isaye tayiro amarjəgənni.

⁸ Daji cidi Misiyayen kojane bəрни Taruwassero leyerə.

⁹ Curo buneyen Bulusso wahayi fəlediye, kam laa lardu Makidoniyaye daada tiro: «Are Maki-doniyaro, andiro banasagane!» cəne tia lowoji kiro.

¹⁰ Wahayidəa kirunniyama, Makidoniyaro ledu mayeiye, Ala tayiro kawuři kəjidəa wul-duwuro bowosanaro noniyena nangaro.

Kamu fərdu kərđiye Isaa gamaro waldu

¹¹ Daji bərni Taruwassen maararo ngayiye cuku Samotəraki caniyero cəkko leyeiye. Wajənanjua bərni Niyabolissero kadiyendeya,

¹² nadən bərni Romanwuye duwon bərni kura lardu Makidoniyaye Filibi canidəro isiye kawu ganaro napkeiye.

¹³ Yim tustuyea ngaworam bərnidəyen luwiye ci bərəmbe na moduwa cadi təmaniyenadəro leyeiye. Napkeiyendeya, kamuwa captanadəro manaduwu badiyeiye.

¹⁴ Kamu Ala ridama laa batta kime ladoma bərni Tiyatiraye tiro Lidiya cani manadəa kərənji, Ala awo Bulus wuljidəa kasatturo kar-wunjuro kekko.

¹⁵ Ti-a am fannjuye-aro kasala kiddiyendeya, andia lowosane: «Wu Kəmaa mərsadumaro ngosuwaa, arowo fannin jəmmowo!» cəne andia sasakke leyeiye.

Gureduma kosorambe-a am fannjuye-aye Isaa gawuro waldu

¹⁶ Yim laa na moduwa dioyedəro ledu diye duwon, kir laa karuwama ise andia kamsey-era. Sedandə tia cakke kuro cəde ngainin kəməwanjuro wuři kada cukkudi.

¹⁷ Daji Bulus-a andi-aa ga ngəsse kowo sapce: «Am ani kadunowu Ala Kəma Samemaye, nayiro jawal njəkkawo fandoyedəa wulnjagai,» cəni.

¹⁸ Kawu kadaro ngai cədidə, kəla Bulussen njən culuwe suworde sedandəro: «Cu Isa Al-masiwuyen niro wulnjəgəkki, tia kolle luwe!» yeno. Sadəman tia kolyeno.

¹⁹ Amma kəməwanjudə təmanja wuri fandoye baworo waljənarə asuyəranniya, Bulus-a Silas-aa cadane gərjane farsambo na fuwuwuyero kesado.

²⁰ Daji fuwu alkaliyayero kewudənniya, tayiro: «Am ani yaudiya, bərnindəro fitəna cawudi,

²¹ ada duwon kasattunju bi ganju wowom andi Romanwuro damsaanaa cakkarai.»

²² Jamadə ye Bulus-a Silas-aro capkaadara. Daji alkaliyadə kajəmu Bulus-a Silas-ayea dunon rinjane wada cade kalan bakkerə.

²³ Ngəwuro tayia bakkeranniya, kosoro casakke guredumadəro wada cade fərəstaiwaworo rojo yera.

²⁴ Wada adəa kiwandənniya, tayia curo kosoramben sulluru daryeyədəro cakke sinjaa dəmbəllə tuyeyeno.

²⁵ Bune dərdu Bulus-a Silas-a moduwa cadi Alaro aiya njungoroye yəjagai, kosowu gade ye tayia kərənjai ngai duwon,

²⁶ cidi dama baworo loloje fərdu kosoramdəye moji badiyeno. Sadəman cinnaso samma fərəmdane sərğa kosowu sammaye wuiyadara.

²⁷ Guredumadə kənəmnin cije cinna samma kaada kirunniya, kosowu nga cagasəna cəne kəlanju njejoro kashagar fitkeno.

²⁸ Amma Bulus kowo sapce: «Bare kəlanəm lorunəmmi! Andi samma menna,» yeno.

²⁹ Guredumadə fatəla cuwore gangadaro ngaye lolojiaro fuwu Bulus-a Silas-ayen tungurumje nguyeno.

³⁰ Tayia deyaro cuttuluwe: «Maləmba, awi dikke njəkkawo fandəkki?» cəne kiworənniya,

³¹ tiro: «Kəma Isaa mərsane, ni-a am fannəmbe samma-a njəkkawo fanduwı,» yera.

³² Daji ti-a am fannjuye samma-aro kawurı Kəmayea wulyeyera.

³³ Bune sa adəman tayia cade tunonjaso tulyeno. Tulyenniyama, Bulus-a Silas-adə ti-a am fannjuye samma-aro kasala* keddo.

³⁴ Tayia fannjuro kiwudənniya, masəna tayiro kaino, koro Alaa mərsajəna nangaro ti-a am fannjuye-aye karwunja jauro kəjiyeno.

³⁵ Dunia wayenniya, alkaliyadə sojiya canode: «Am ania kolle leja!» yera.

³⁶ Daji guredumadə mana ania Bulusso wuljiye tiro: «Alkaliyaye nayia kolnjakko canna. Adə nangaro luwowo, kəlewan lenowo!» yeno.

³⁷ Amma Bulusse tayiro: «A! Andi Romanwu duwon, shara saddənnin fuwu jamayen bansane kosoro sesakko! Kəma asərlan andia koldu majai wa? Suwana! Tayi kəlanjama isa kolsa!» yenniya,

³⁸ sojiyadə waldane alkaliyadəro mana Bulussedəa wulyeyera. Alkaliyadə ye Bulus-a Silas-aa Romanwuro fangeranniya, rijane

* **16:33 16.33** *kasala* - Noduwuram biwulan sanune Almasiwuro kəldagane roarə cıjanaye.

³⁹ isane nanjan gawara cawore kosolan cat-tuluwe tayia lowojane bərnidən caluwo yera.

⁴⁰ Bulus-a Silas-a kosolan keluwunniya, fado Lidiyayero leyerə. Nadən kərəmiya-a tade tayiro koworɪ cade sapkadara.

17

Hangalsango bərni Tasalonikayelan

¹ Bulus-a Silas-a bərni Amfibolis-a Aboloniya-ayen rejane koyeranniya, Tasalonika bərni du-won curonjun dandal yaudiyaye laa dəganadəro kədıra.

² Kəla adanjuyen Bulus nanjaro ngaye yim tustuye gadegade yakkuro awo kitawulan ruwuwadadəa tayiro fisarjiye

³ Ala kədarjəna Almasiwudə bone cane nune karmolan ciji adəa bayinje tabbacciye tayiro: «İsa kam kəlanjun mana njaddəkkidə, tima Almasiwudə wo!» yeno.

⁴ Yaudiyadəye laanja-a am Gəresse Ala ri-dawu kada-a kamuwa darajaa gənagəni-a man-anjudəa kasaccane Bulus-a Silas-aro kəllaadara.

⁵ Amma yaudiya laa kandurijane kəladowa am bowuye farsamnin majane təmbaljacane hangalsango bərnidən casange Bulus-a Silas-aa fuwu jamayero kudoro fado Jasonnero cagase leyerə.

⁶ Tayia najagannidə, Jason-a kərəmiya gade laa-aa fuwu fuwuwu bərnidəyero gərjane kowo sapcane: «Am dunia ngan hangalsango cadidə na adə yero isane,

⁷ Jason ye tayia fannjun cəsaana. Tayi samma wowom Kaisarre* ga wajane mai gade Isa cani menna wuljai,» yera.

⁸ Jama-a fuwuwudə-a adəa fangeranniya, hangalnja ciyeno.

⁹ Jasonsoyen beli kemowonniya, koljane leyera.

Bulus-a Silas-a bərni Biriya yelan

¹⁰ Dunia ləmgenniyama, kəramiyadə Bulus-a Silas-aa casakke bərni Biriya yero leyera. Kadiranniya, dandal yauidiyayero kasargawo.

¹¹ Yauidiya ani am bərni Tasalonikayedəro kəla fərmgadaa wo. Kawuridəa mukko yindin camoye, har awo ani jire waro noduro yim nguson kitawudəa fəsanjane carui.

¹² Adə nangaro amnja ngəwu Isaa kasatkera, koro curo am Gəressedən kamuwa darajaa-a kongwawa-a gənagəni ye kasatkera.

¹³ Amma yauidiya Tasalonikayedə Bulus Biriya yelan mana Alaye wuljidəa fangeranniya, na adə yero isane jamaa təmbal jagane fitəna kewudo.

¹⁴ Sadəman kəramiyadə Bulusso ci tekuyedəro lejo cane sapkadan, amma Silas-a Timoti-a nadən napkera.

¹⁵ Am Bulussa casadduwunadə tia har bərni Atinayero kesado. Daji Bulus tayiro wada ce Silas-a Timoti-a nanjuro duwaduwan isa yen-niya, sapkadara.

Jawawi Bulusse bərni Atinayelan

* **17:7 17.7 Kaisar** - Gomna kura Rombe.

16 Bulus bəрни Atinayen Silas-a Timoti-aa guredu cədi duwon, bəladən ndaran yaye gumkiyaaro curunadə, karwunju kuttayeno.

17 Adə nangaro Bulus curo dandalle yen yaudiya-a Ala ridawu-a manadai, farsam yen yim nguson am tadidə-a ngai cadi.

18 Koro ilmuwu laa kəwu Abikuriyaye-a Sitokiyaye-a† ye ti-a jandedu badiyera. Laanjaye: «Kam kalala ngəwua adə, awi gəle wulji?» cani, laa ye: «Alamanju sənəmba lardu gadeye mawoduma,» cani. Adəa wuldunjadə, Bulus kawuři kəji kəla Isa-a karmolan cidu-ayen wulji nangaro.

19 Daji tia ngojane fuwu majilis na duwon tiro Kəri Arasaye‡ caniyedəro caade tiro: «Nda awo bərin alamməmidəa andiro wulsagane, ngəlaro fanniyo!

20 Ilmu yikkərami kaande-a gade adəye maananju noduro maniye,» yera.

21 Awoa am bəрни Atinaye samma-a kusot-towa bərnidən dasaana-adə ilmu bərin wuldu-a fandu-a gənia, awima gade cadiwawo.

22 Daji Bulus cije dawu majilisdəyen daje tayiro: «Am bəрни Atinaye, nayi jiri fin yaye jauro adinwuro rukkəna.

23 Bərnindon dadanəkke gumkiyando rukki duwon, curonjan har laya duwaduram laa kəlanjun adə kurgadaa kirukko: “Ala laa

† 17:18 17:18 *kəwu Abikuriyaye-a Sitokiyaye-a* - Kəwuwa ilmuwuye. Abikuriyadə kəji fanda majai, koro Sitokiyadə kəla riwo majai. ‡ 17:19 17:19 *Kəri Arasaye* - Majilis kureye bəрни Atinaye. Tidə jauro nowada, koro kəla kəri laa tiro Kəri Arasaye caniyen kərga.

nodənniye.” Awo nonuwwilan ambətkəwi adə, timaa isanonjagakki.

24 Ala duwon dunia-a awowa curonjun dasaana samma-aa alakcənadə, ti Kəma same-a cidi-aye nangaro, curo fadowa kam cədadənayen gəni kərga.

25 Koro məradunju bawo nangaro, mukko adamgənayen gəni kistiye, tima wundu yayero ro-a sindu-a awo gade samma-aa njoma wo.

26 Kam falnin jama gadegade sammaa alakkeno, duniaye ndaranjun yaye dasaaro. Jama sammaro jaman kəndəgainjaye kamjiye koro cidinjaro kəraŋgi kiddo.

27 Adəa dionjudə, farafaraja tia maja, yoyenoa, cawandoro. Jiremaro katte ti-a wundundeye-a kuruwu gəni.

28 Manawundo laasomaye cannadə gai: “Tiyen ro kiwandiye, dadaniye, kərgaiye,” koro: “Andi ye kaduwunju.”

29 «To, andi kaduwunjudə, bare tia gumki dinarre so, riwullaye so, kauye so awo duwon amso ilmunja-a nangoninja-anin cadandənadəye camunno ngoniyende.

30 Jaman nodunambuyen Ala wowom gənaduwo wajəna yaye, kərmadə am samma ndaran kasarga yaye tuwa cado yeno,

31 dalilnjudə kam shara diomaro galajənayen duniaro yim falnin shara jireye cəddi cəne sardu kamjəgəna. Nianju adəa wundu yayero tabbattuwo kamdəa karmolan kisango.»

32 Mana kəla karmolan ciduyədən fanger-anniya, laanja rudu gənayera, amma laa ye: «Gadəminno kəla adəyen nia kərənnjiye,» yera.

³³ Daji Bulus nanjan sapkadan.

³⁴ Amma am laa tiro kəldagane Isaa kasatkera. Curonjan Diyonisiyas tima majilisma-a kamu laa Damaris cani-a am gade-a.

18

Bulus bərni Korintiyelan

¹ Ngawo adəyen Bulus bərni Atinayedəa kolje bərni Korintiyero leyeno.

² Nadən yaudi laa cidi Fantussen tambəna Akila cani-a kattado. Ti-a kamunju Bilkisu-a tussənni lardu Italiyayen isana, Kaisar Kəlodiyus wada ce yaudiya samma bərni Rombea kolja cənnə nangaro. Daji Bulus nanjaro leje,

³ tayi samma sanianja tilo leima tandodə, tayiro kəldiye fannjan napce rokko kida kedo.

⁴ Yim tustuye nguson Bulus dandallan jama-a manadai, yaudiya-a am Gəresse-a Isaa gawuro waljaro maji.

⁵ Daji Silas-a Timoti-a lardu Makidoniyaen kadiranniya, Bulus mana Alaye sattuwuro kəlanju ce yaudiyaro Isadə tima Almasiwu wo cəne shedaji kərga.

⁶ Amma yaudiyadə tia wajane rarayeran-niya, kajəmunju kagakce* tayiro: «Ala bundo kəlandoro kalakcuwo, wu dawun bawo! Kua adən fuwun na kərdiyayero lekki,» yeno.

⁷ Daji nadən sapte fado kam laa Ala ridama tiro Titus Justus caniyero leyeno. Fannjudə gərə dandaldəyen kərga.

* **18:6 18.6** *kajəmunju kagaktu* - Səmo kasta. Wowom Alayero tayia koljagai.

⁸ Kərifus kura dandaldəye-a am fannjuye samma-a Kəmaa kasatkera. Koro Korintiwu kada ye fangeranniya, kasaccane tayiro kasala keddo.

⁹ Bune laa wahayilan Kəmaye Bulusso: «Bare rinəmmi! Manane, bare gəm dimmi!

¹⁰ Wu ni-a rokko. Wunduma nia lenje basarnjiwawo, bəla adən ammi ngəwu mbeji nangaro,» yeno.

¹¹ Daji kərwu fal redaaro napce curonjan mana Alayea alamji kərga.

¹² Jaman Gomna Galiyo lardu Akayaye cunodidən, yaudiyadə citilo cade Bulussa cadane shararambo caade

¹³ tiro: «Kam adə jiri wowom amarjəgənnin amba Alaro ambəttuwuro təmbaljiyi,» yera.

¹⁴ Bulus cinju kaji duwon, Gomnaye yaudiyadəro: «Ca ayau laa bi biwu kura laaro walyenoa, dalil nayi yaudiyadəa kərənduye menna.

¹⁵ Amma lamar kalma so, cu so, wadando so wujənadə, nayima awondo nonuw! Wudə alkali awo aniyero waldu wakkəna,» cəne

¹⁶ shararamdəlan tayia dujeno.

¹⁷ Daji tayi samma Sastanisu fuwuma dandalledəa cadane fuwu shararamdəyeman babakkerə, amma Gomnaye kistuwunjuma cuwudənni.

Bulusse bərni Antakiya cidi Siriyero waldu

¹⁸ Bulus kawu kadaro bərni Korintiyelan napkenniya, cije kəramiyadəa alakəlewaje Ya Bilkisu-a Akila-a rokko cidi Siriyero leduro

maararo kasargawo. Bəla Kankariyayen Bulus kansi juwuna nangaro kəlanju kilaro.

¹⁹ Bərni Afisayero kadiranniya, Bulus tayia nadən kolje ti kəlanju dandallo ngaye yaudiya-a kəla mana Alayen manaadara.

²⁰ Tia kawu kadaro napcoro lowoyeranniya, waje

²¹ tayiro: «Alaye cədia, nandoro waldəkke isəkki,» cəne maararo ngaye bərni Afisayedəa kolyeno.

²² Bərni Kaisariyayen jəpce Jerujalembo leje jama Isaa gawua lewayenniya, bərni Antakiyayero koyeno.

²³ Antakiyanin kawu ganaro napkenniya, cije bəla bəlaso lardu Galatiyaye-a Firijiyaye-a jəgane fuwurawadəye karwunjaro duno kekko.

Ya Bilkisu-a kwanju Akila-a Afolus-a bərni Afisayelan

²⁴ Adəgaima yaudi laa bərni Aleksandariyayelan tambəna tiro Afolus canı bərni Afisayero kadio. Tidə manama kura, koro kitawuwa Alayedəa ngəlaro nojəna.

²⁵ Jawal Kəmaye ga cərəna, koro jauru karwu kəjiaro kalkallo kəla awowa Isaa wujanayen amba alamji, amma kasala Nawi Yahayaye runjuma nojo.

²⁶ Daji ridu bawoaro dandallan mana badiyeno. Ya Bilkisu-a Akila-a tia fangeranniya, tia ngojane cayeə kojənarə kalkallo jawal Alayea bayingeyera.

²⁷ Afolus lardu Akayayero ledu mayenniya, kəramiyadə tiro koworɪ cade fuwurawa ci-didəyero wotiya ruwujagane tia ngəlaro sosaja yera. Kadinniya, am duwon ser Alayen Isaa gawuro waljanadəa jauro banayeyeno,

²⁸ awoa Isama Almasiwudə woro kitawuyen tabbacciye fuwu jamayen yauidiyadəa kənduwoaro manan yapkeyeno.

19

Bulus bərni Afisayelan

¹ Afolus bərni Korintiyelan duwon, Bulus cidi kau kaua koje bərni Afisayero kadinniya, fuwurawa laaa najiye

² tayiro: «Sa Isaa kasadduwwadən, Ruhu Alaye jəmnjaana wa?» cəne kiworo. Tiro: «A'a, andi Ruhu Alaye mbejimarə fanniyende,» yera.

³ Bulusse: «Kasala fi gəle nayiro njaddo?» cəne kiworənniya, tayiye: «Kasala Nawi Yahayaye,» yera.

⁴ Daji Bulusse: «Nawi Yahaya ambo kasala tuwaye cədde tayiro kam ngawonjun isidəa kasacca jaa cəni. Kamdə tima Isa wo.»

⁵ Adəa fangeranniya, cu Kəma Isayen tayiro kasala keddo.

⁶ Daji Bulus tayiro mukko gənayeyenniya, Ruhu Alaye tayiro jəpciye təlamba gadegaden manajane nawinawi dio badiyera.

⁷ Am ani, tayi alama kongwa mewun yindin gai.

⁸ Bulus dandallo ngaye kəndawu yakkuro ridu bawoaro kambiwuje kəla nodo bargaa Alayen jamaa alamje kasaccaro maji.

⁹ Amma laanja kəlakibbu cade kasattu wajane fuwu jamayen Jawaldəro rudu gənayeyeranniya, Bulus tayia kolje fuwurawadəa ngoje leje yim nguson alamduram kam tiro Tiranus caniyen tayia alamji kərga.

¹⁰ Kərwu yindiro alamji ngai duwon, am cidi Asiyayen dasaana samma mana Kəmadəye fangera, yaudiya yen kal, yaudiya gəni yen kal.

Tadawa tulur Sibaye

¹¹ Ala mukko Bulussen awo jauro ajabba ajabba cəde

¹² har batta so, kajəmu so tia lejanadəa cawude am dondiro gənajagaiya, kasuwanjan ngajai, sedanso ye tayilan caluwi.

¹³ Yaudiya sedan dudawu dadajaiso laa ye cu Kəma Isayen sedanna dudu majane tayiro: «Cu Isa kam Bulus mawojidəyen wulnjagakki, luwowo!» canı.

¹⁴ Riman kura laa tiro Siba caniye tadawanju tulur ngai cadi duwon,

¹⁵ sedandəye tayiro: «Isadəa nokkəna, Bulus yea nokkəna, amma nayidə wunduso?» cəne

¹⁶ karuwamadə kəlanjaro səktiye dunonja koje nasarje, har de sul loruwada cagase fadodəlan keluwo.

¹⁷ Am bərni Afisayelan dasaana samma, yaudiya yen kal, yaudiya gəni yen kal, lawar adəa fangeranniya, tayi samma rijane cu Kəma Isayero daraja kedo.

¹⁸ Am Isaa kasaccanadəye ngəwunja isane awo diwi diwi cadənadəa fuwu jamayen wulyera,

¹⁹ koro am ngəwu sagawu cadənadə ye kitawunja cawude capcane fuwu jama sam-mayen kannu ketta. Tamannja isapkeranniya, cungo riwullaye dəwu fiwu.

²⁰ Adəgaima mana Kəmaye tatardiye kənduwoaro walji kərga.

Hangalsango bərni Afisayelan

²¹ Ngawo awo ani wakkajanayen, kənduwo Ruhu Alayen Bulus nia larduwa Makidoniya-a Akaya-ayen renəme konəme Jerujalemba leduye ngoje kəlanjuro: «Ngawo na aniro lekkənayen, sai bərni Rombe yea rukkiya!» yeno.

²² Daji banawunjuye yindi Timoti-a Erastus-aa lardu Makidoniyayero kinodo, amma ti kəlanju kawu ganaro cidi Asiyayen napkeno.

²³ Jaman adən hangalsango kura Jawaldə nanggəro ciyeno.

²⁴ Riwulla karoma laa tiro Dimitəriyus canı mbeji. Tidə fado sənəm Ya Artimasse riwullan cədande saniawuro riwa gənagəni cukkudi.

²⁵ Daji saniawudə-a am kidanja kaanja-a camun-aa capce tayiro: «Jama, saniande adən fandinde diyero nonuwwa.

²⁶ Ruwe fannuwwadə gai, bərni Afisaye runjun gəni, na ganaro kajia, Asiya samman Bulus adə gumkiya mukkon tagarənadə alawa jireye gəni cəne am ngəwu mananju ngojane jawallan caluwuna.

²⁷ Adə cakke saniandero diwi wulduwu runju gəni, har sənəm kura Ya Artimas ti duwon am Asiyaye so, dunia ngaye so samma ambəccagaidəye fannju ye awima gəniro walji, darajanju ye baworo walji,» yeno.

²⁸ Adəa fangeranniya, tai dajane gərgajane kowo sapcane: «Ya Artimas Afisayema kura wo!» canı.

²⁹ Daji hangalsangodə bəрни ngaro tatargaada. Jamadə Gayus-a Aristarkus-a am lardu Maki-doniyaye Bulussa casadduwunadəa cadane kəla tılonna farsambo gangadaro kesado.

³⁰ Bulus curo cammodəyero ngawo cəraana duwon, fuwurawadə tiro dapkeyera,

³¹ koro fuwuwu kura kura cidi Asiyaye laa tayi duwon sawawanjudə tiro am cakkunode bare farsamdəro lejənnıro lowoyera.

³² Am captanadəye hangalnja cijəna nangaro, laanja awo laa yiljane wuljai, laadə ye awo gade yiljane wuljai. Koro ngəwunja awıro capkadaramaro nojanni.

³³ Daji yaudiyadə Aleksandaa təmbaljugane am laa jamadəye tia casakke fuwuro koje dayen-niya, mukko sapce jamadəro jawawi cəddi yeno.

³⁴ Amma ti yaudio asuyeranniya, tayi samma kəla tılonna sa yindi gairo yiljaiaro: «Ya Artimas Afisayema kura wo!» canı.

³⁵ Kakkaduma bərnidəye jamadəa cakke nəmgeranniya, tayiro: «Am bəрни Afisaye, wundu gəle bəрни Afisaye tima gureduma fado Ya Artimas darajaadəye-a gumkinju kauye samelan curənadəye-a nojənnidə?

³⁶ To, wunduma awo ania rakce angərjiwawodə, kədək nammowo, bare hangal bawolan awima diwwi.

³⁷ Am ania na adəro kuduwwa, amma awima diwi fado Ya Artimassen cadənni ye, tia rajanni ye.

³⁸ Dimitəriyus-a saniawu amanju-a kəla kam laayen sonjaaa, shararam menna, alkaliya ye menna. Kattenjan burwuda!

³⁹ Koro manando gade laa mennaa, jama majilisso captaiya, lamardəa sharajai.

⁴⁰ Hangal gənanowo, awo ku wakkajəna adə hangalsango cane burwusaiya, rangiye dəlwu jussəna falma cammonde adəye yiyewawo.»

⁴¹ Adəa wulyenniya, jamadəa salamgeno.

20

Bulus larduwa Makidoniyaye-a Gəresse-alan

¹ Ngawo hangalsangodə cerənayen, Bulus fuwurawadəa bowoje karwunjaro kowori ce tayia alakəlewayenniya, lardu Makidoniyayero leduro sapkadan.

² Lardudəa jəgane mana kadan tayi yero kowori kenniya, lardu Gəressero leje

³ kəndawu yakkuro napkeno. Cidi Siriyero maaralan ledu maji duwon, yaudiya laa tiro niadiwi caddi cane ci kəlyera. Daji lardu Makidoniyayen renəme koduro nia ngoyeno.

⁴ Am tia casadduwunadə tayima Sofata tada Firusse kam bərni Biriyaeye, Aristarkus-a Sakundus-a bərni Tasalonikaye, Gayus kam bərni Darbeye, Timoti, koro Tikikus-a Tarofimus-a cidi Asiyaye.

5 Tayi ani andin fuwunno lejane bərni Taruwasselan guresera.

6 Andidə ye ngawo sala Burodi Yis Bawoayen bərni Filibiyen maararo ngayiye sapkadaiye. Ngawo kawu uwuyen tayia Taruwasnin nagəiye mawuro napkeiye.

Bulus bərni Taruwasselan

7 Mawuye yim burwoyea* burodi fəsakturo capkadaiyendeya, har dərdu Bulus jamadəro kuruwuro jandeyeyeno, dalilnjudə wajiya leji cənnə nangaro.

8 Soro sameye na captiyenadən fatəla kada waskada duwon,

9 jairo laa cunju Yutikus kəla takayen napkada kənəm dio badiyeno. Bulus manaji manaji duwon, kənəm jairodəa cotto ngoje soro sameye kənyakkuyen cidiro kikkuro. Kesangəranniya, ro bawo nuna.

10 Daji Bulus jəpce ngujiye tia ngoje nganjiro fakciye tayiro: «Bare hangalndo cijənni, ronjua, diye!» yeno.

11 Bulus walde tacce burodi fəsakce gigərənniya, ngəwuro manajiyi duwon, har dunia waje sapkadan.

12 Jairodəa ronjua caade karwunja jauro kəjiyeno.

Bulusse amwurawa Afisayea alakəlewadu

13 Andidə fuwuniye bəla Assosero leduro maararo kərgayiye. Bulus calan wuljənədə gai, nadən tia ngoniyə niye, ti silan leji cənnə nangaro.

* 20:7 20.7 mawuye yim burwoyea - Ladu.

14 Andia Assoslan naseyeranniya, tia maaradən ngoniye bərni Mitilevero leyeiye.

15 Nadən ciyeiyendeya, wajənanjua gərə cuku Kiyossero kadiye. Waarenjua cuku Samossen koniye, waarendonjua duwon bərni Militussero isiye jəpkeiye.

16 Bare cidi Asiyayen tussənniwo Bulus caman bərni Afisayelan dajənnin koji cəne nia ngojəna. Gandunju adə, yojia, ngəməri Fentikosse[†] tia Jerujalemlan najiyi cərawo.

17 Bulus bərni Militusselan duwon, am cunode amwurawa jama Isaa gawu bərni Afisayedəa bowoja isa yeno.

18 Kadiranniya, tayiro: «Tən yim burwoyen cidi Asiyayero isəkkənadən naptu curondon kul-lum dikkənadəa nonuwwa.

19 Kida Kəmaye rokura bawoalan dikke har soma dikkəna, koro yaudiya laa wuro citilo saddənadəro leiya ye yakkəna.

20 Koro nayiro awima gəranjagakkəniwo awi yaye nayiro faidaa wulnjagakke farsam yen, fado fado yen alamnjackkənaro nonuwwa.

21 Ai, wuye yaudiya-a am Gəresse-a sammaro Alaro walda tuwa cado Kəmande Isaa mərsajaro wulgəkke shedanəkkəna yero nonuwwa.

22 «Akko kərma Ruhu Alaye wua sakke Jeru-jalembə lekki, awo nadən wua suwandidəa nokkəni,

23 sai bərni fin yaye Ruhu Alaye wuro koso-a leiya nja-a guresaidəa tabbansiwi kərga.

[†] 20:16 20.16 ngəməri Fentikosse - Sala kalaye. Tidə sala Laya Njəkkayirambe kojənyə kawu fiwua. KKI 2.1 mane.

24 Adə yaye ronidəa awimaro ngokkəni, nanin tamannju bawo, sai kida duwon Kəma Isa wuro sina, wotte kawuri kəji ser Alaye shedadudəa tumogəkkiya bas, raakko!

25 «To, nayi duwon dawundolan dəgakke kawuri kəji nodo bargaa Alaye wulləkkənədə samma wua gadero suruwaworo nokkəna.

26 Adəma nangaro ku nayiro shedanəkki, bu wundundoyema kəlanin bawo,‡

27 dalilnjudə nia Alaye sammaa falma gəranjagakkəniro wulnjagakkəna.

28 Kəlando-a bəri duwon kəlanjun Ruhu Alaye nayia səniyarə galanjanədə samma-a ngəlaro ronowo! Jama Alaa gawuro kiskənowo, jama duwon bunjulan kaanjuro cədənədə.

29 Ngawo saptəkkənayen, buldu diwi diwi curondoro ngasaye bəridəa basarjairo nokkəna.

30 Koro curondoman am laa cijane fuwurawaa ngawonjan gərduro jiredəa kattuwuro kalakcai.

31 Adə nangaro faadaro dəgaiwo! Saa yakkuro bune-a kausu-aro har simmin simaloaro wundundoyema səmo kasta kolləkkənidəa tangowo!

32 «To, kərma nayia mukko Ala-a mananju ser fandoye-ayero njasakkəkkəna, mana duwon rakce nayia isawuranjagai§ ye, curo am Ala kaanjuro cədəna sammayen warasa njadi yedə.

33 Riwulla, bi dinar, bi kajəmu wunduyemaa luwamməkkəni.

‡ 20:26 20.26 *bu wundundoyema kəlanin bawo* - Laando fuwun yeskeraa, wu dawun bawo. § 20:32 20.32 *nayia isawuranjagai* - Njasakke kambərselan fuwu buwi.

³⁴ Nayi kəlandoma nonuwwa, mukkonin kida dikke wu-a am rokko leniye-aye məradunde galyekko.

³⁵ Curo awo aniyen nayiro dole ngənəptowo kida dewo talaawaa bananoworo fəlenjagakkəna. Mana Kəma Isa ti kəlanju wuljənədəa tangowo: “Njoma moworo bargaa wo.”»

³⁶ Bulus awo ania wulyenniya, tungurumje tayi samma-a rokko moduwa kedo.

³⁷ Cesiriaro Bulusso kərdagane lewa kərawoye keddo.

³⁸ Bulusse mana wulje tia gadero caruiwawo cənnadəro, karwunja jaumaro kuttayeno. Daji tia na maaradəyero kesadduwo.

KIDA KƏNGAYAMBA ISAYE ROMNIN

21

Bulusse Jerujalembo waldu

¹ Ngawo tayia alakəlewaniyenayen, maararo ngayiye cəkko cuku Kossero leyeiye. Wajənanjua cuku Rudassero koniye nadən bərni Fatarayero kadiye.

² Fataralan maara lardu Fenisiyero leduma laa kiwandiyendeya, tiro ngayiye sapkadaiyə.

³ Cuku Kuwirusse ruiye wailanden kolyeyendeya, cidi Siritero leniye bərni Tirren jəpkeiye, nadən kare maarayedəa casayi nangaro.

⁴ Fuwurawa laaa fandiye nanjan mawuro napkeiye, tayidə Ruhu Alayen Bulusso bare Jerujalembo lejənni yera.

⁵ Adə yaye sande ciduye kidənniya, ciyeiye. Tayi samma kamuwanja-a yallanja-a andia har ngawo bərnidəyero sasadduwo. Ci tekuyen tungurummiye moduwa kidiyendeya,

⁶ alakəlewadaie. Daji andi maararo ngayiye, tayi ye fannjaro walladara.

⁷ Bəlawuronde bərni Tirren kerənniya, bərni Tolemayissen jəmmiye kəramiyadəa lewaniye kawu fallo nanjan napkeiye.

⁸ Wajənanjua saptiye bərni Kaisariyayero kadiyendeya, fado Filibus kawurı kəji Alaye wuldumadəyen jəpkeiye. Tidə am tulurdəye falnja.*

⁹ Ferowanju dewu ngaltəma kwa nojanni naw-inawi cadi mbeji.

¹⁰ Kawu ngəwuro nammiyena duwon, nawi laa tiro Agabus canı cidi Yahudiyayen kadio.

¹¹ Nandero ise ngiri Bulusse cəmoıye ti kəlanju si-a mukko-aro cıkkere andiro: «Akko awo Ruhu Alaye wuljənədə: “Adəgainin yaudiya Jeru-jələmlan kəma ngiri adəyedəa cakkere mukko kərdiyayero sərəccagai,”» yeno.

¹² Adəa fangeiyendeya, andi-a am nadəye-a Bulussa bare Jerujələmbo lejənniro lowoyeiye.

¹³ Daji Bulusse andiro: «Attə awi diwidə? Sondolan dauni namdu wa rəwuı? Cu Kəma Isaye nangaro, wudə koso runju gəni, karmoma Jerujələmnin kasaddəkkəna,» yeno.

¹⁴ Rangiye tia jawalndero yakkiyewaworo kiruiyendeya, manadəa kolliye: «Awo Kəma

* **21:8 21.8** *tidə am tulurdəye falnja* - Calan am tulur Jerujələmlan kəmbo dagarduwuro galajanadəye falnja. KKI 6.1-7 mane.

cəraanadə tədo!» yeiye.

¹⁵ Ngawo kawu aniyen dabbardiye Jeru-jalembo leyeiye.

¹⁶ Fuwurawa bərnı Kaisariyaye laa ye andia sasadduwe fado Manason kam cuku Kuwirus-selan jəmmiyoro nanjuro seado. Manasondə fuwurawa burwoyedəye falnja.

Bulusse Yakuba-a amwurawa-aa daldu

¹⁷ Jerujalembo kadiyendeya, kəramiyadə andia karwu kəjiaro semowo.

¹⁸ Wajənanjua Bulus andi-a rokko na Yakubayero† leyeiye, amwurawa samma ye capkadara.

¹⁹ Bulus tayia lewayenniya, awo Ala kidanjuyen dawu kərdiyayen cədənədə fal fallen tayiro wulyeyeno.

²⁰ Adəa fangeranniya, Alaa kengoro. Daji Bulusso: «Kərami, yaudiya kada kadami Isaa kasaccanaro rumma, koro tayi samma karwu tiloan Attauraa jaana.

²¹ Amma nidə yaudiya larduwa kərdiyayen dasaana sammaa alamməme wada Nawi Musaye ga kolja, bare tadawanjaa kajajanni bi adadəa jaanni nəmiro fangera.

²² To, awi gəle diye? Ni na adəro isəmmadəa fagatto fanjai.

²³ Ngo awo wulnjəgəiye adəa de. Curonden am dewu Alaro kansı‡ jabbuna mbeji.

† 21:18 21.18 Yakuba - Yaana Yahayaye gəni, yaana Isaye.

‡ 21:23 21.23 kansı - Kansinja tayirro walduye nangaro kəla laro so, sadaa so cadi.

²⁴ Am ania ngone lamar tayirro walduyedəa tayi-a rokko dewo, wuɾinjadəa biyane kəlanja calaroro. Adəgainin tayi samma awo kəlanəmlan wuldidə awima gəni, ni yea Attauraa gamaro nonjai.

²⁵ Amma kərđiya Isaa kasaccanadə, nia ngo-niye tayiro da sənəmbo tina ngəro so, bu nja so, ləman duwadənni ngəro so, kənjəna dio so wajaro wotiya ruwugəiyena.»

²⁶ Wayenniya, Bulus am dewudəa ngoje lejane lamar tayirro walduyedəa kallo kedo. Daji Fado Alayero ngaye sardu yimnja tayirro waijai ye, sadaa wundunja yayero caddidə yea isanoyeyeno.

Bulussa Fado Alayen ta

²⁷ Kawu tuldə njeronju del karənjəna duwon, yaudiya laa cidi Asiyaye Bulussa Fado Alayen kerunniya, jama sammaa casange tia cadane

²⁸ yiljane: «Jama Israyilaye, banasaganowo! Akko kam duwon alamdunjun ndaran yaye jamande-a Attaura-a na adə-a sammaro rudu gənajiye, har kərđiyamaa Fado Alayero cuwude nadəa tayir gənəro cədənədə!» yera.

²⁹ Awoa Tarofimus kam Afisaye ti-a kallo bərnidən carune Bulus tia Fado Alayero cuwudənaro təmayera.

³⁰ Hangal bəрни sammaye caa cije, jama cagasiaro isane Bulussa cadane gərjane Fado Alayen kettuluwunniyama, cinnadəa jakkera.

³¹ Tia njejoro majai duwon, kajalla sojiya Rombe lawar hangalsango Jerujalem ngan cijənayedəa fangeno.

³² Sadəman kəwuwa sojiyaye-a kuranja-aa ngoje jamadəyero ngərəmbaro kadira. Jamadə tayia kerunniya, Bulussa baktu kolyera.

³³ Daji kajalladə karənje tia cədanə wada ce tia sargə yindin cakkerə yeno. Ti wundu, koro awi cədo cənə kiworo.

³⁴ Curo jamadəyen laanja awo laa yiljane wuljai, laa ye awo gade yiljane wuljai. Hangal-sangodəro awima rakce asujiwawodə, wada ce Bulussa sojidiro caado yeno.

³⁵ Bulus kəmbaramdəro kadinniya, gərgədu jamadəye nangaro sojiyadə tia samero ngoyera.

³⁶ Jama samma yiljaiaro: «Yeje tia!» canə tayia geya.

Bulusse kəla mowo fuwu cammo yauidiyayen

³⁷ Sa Bulussa sojidiro casakkidən, kajalladəro: «Amarsəgənə, awo laa wulnjəgəkke,» yeno. Tiro: «Ase, təlam Gəresse nonəmma wa?

³⁸ Ni gəni wa kam Masarre tussənni turu cəde karaaro kamceji dəwu dewu cadənadə?» cənə kiworo.

³⁹ Bulusse: «Wu yauidi bərnə Tarsus cidi Kilikiyaye, kam bələdeyaye gəni. Lowonjəkkəna, kolsənə jamaro jandegəkko,» yeno.

⁴⁰ Amari kenniya, Bulus kəmbaramdəlan dajə jamaro mukko sapkeyeno. Tayi samma gəm kedənniya, təlam yauidiyəudin tayiro:

22

¹ «Kəramiya so, bawani so, awo kəlani moworo kərma wulnjagakkidəa fannowo!» yeno.

² Təlam yauidi yaudin tayiro jandeyi yiro fanger-anniya, cayemaa kojənarə gəm kedo. Daji Bulusse tayiro:

³ «Wu yaudi, bərni Tarsus cidi Kilikiyayen katambəkko, amma bərni adən wurayekko. Fuwura Gamaliyellero* walləkke wadawa kaariyandeye sammaa taldu bawoaro ga kərəkko. Caman wuye Alaa kasattuni dama bawo, ku nayi diwidə gai.

⁴ Am jawal Isayea jagaidəa basarnəkke har laa sanuna, laa yea kwan kamun gerəkke kosoro kekkəkko,

⁵ řiman kura-a majiliswu samma-a ye kəlanin shedajaidə gai. Nanjan wotiyawa kəramiya yauidyaro ruwuwada kimowokkəniya, tayi bərni Damassen dasaana yea Jerujalembo tikkerəna kudəkke ajawu tayiro gənajagai nəkke jawal kidakko.

Bulusse kəla Isaa gamaro walduyen wuldu

⁶ «Kausu dawu gai ledu dikki duwon, Damassa karəngekkəniya, sadəman nur kura sameye laa yiyilje wua dirise kəlseno.

⁷ Cidiro bəp yurukke kowo laa nukce wuro: “Shawulu, Shawulu, awiro wua basarsəmidə?” cəne fangekko.

* **22:3 22.3** *Gamaliyel* - Farisa goni Attauraye jama samma tiro daraja cadənadə. KKI 5.34 mane.

8 Wuye: “Kəma, ni wundu?” nəkke kiworəkkəniya, tiye: “Wuma Isa kam Najaratte basarsəmidə wo,” yeno.

9 Am wua sasadduwidə nurdəa caruna, amma kowo ti wuro jandesiyidəyedəa fanjanni.

10 Daji wuye: “Awi gəle dikki, Kəma?” nəkke kiworəkkəniya, Kəmadəye wuro: “Cine Damasso lene, na todən awo Ala niro kadarnjəgəna dimi sammaa wulnjagai,” yeno.

11 Nur kuradə cakke har rukkiwaworo walləkkəna nangaro, am wua sasadduwidə mukkoyen jesane Damasso kadikko.

12 «Damaslan kam laa tiro Ananiya cani mbeji. Tidə Attaura Nawu Musayelan mumin, koro yaudiya bərnidən dasaana samma ngəlanju wuljai.

13 Daji naniro ise daje: “Kəramini Shawulu, sim fande!” yeno. Sadəman sim fandəkke tia kirukko.

14 Koro walde wuro: “Ala kaariyandeyedə rawonjua none, Jiremadəa rui, koro kowo cinjuyedəa fannero nia kərenjəna,

15 dalilnjudə shedamanjuro walləme adamgəna sammaro awo rumma-a fannəmmaa wulgəmi nangaro.

16 Kərma, awi gurenəmi? Cine, cunju bowonəmiaro kasala njaddo, biwuwanəm tulja!” yeno.

Bulusse na kərdiyayero nodo

17 «Jerujalembu walladakkəniya, Fado Alayen moduwa dikki duwon, wahayi laa wua sədane

18 Kəmaye wuro: “Jəktəgəne, duwaduwan Jerujalemlan luwe, shedanəm kəla wuyen ngo-jaiwawo nangaro,” cəni kirukko.

19 Wuye: “Kəma, calan wudə dandal dandalnin am nia kasannjanaa kosoro yakkəkke kowonəkkidəa tayi kəlanjama nojana.

20 Koro sa Istifanus shedamanəmdəye bunju fijanadən, wu ye nanjan danəkke kasaddəkke, har kalwu am tia ceyesiyedəa gureyekko.”

21 Daji Kəmaye wuro: “Lene, kuruwuro na kərdiyayero njunodəkki!” yeno.»

Bulus sojidilan

22 Jamadə Bulussa kərənjai ngai duwon, mana kəla kərdiyayen wulyenniya, kowo sapcane yiljane: «Yeje, tia dunian sigəne! Tia roa koldu jussənni!» yera.

23 Yiljane kalwunja gəpcane katti samero yiyir-jagai ngai duwon,

24 dalil jamadə kəlanjun yiljaidəa nodu cəraana nangaro, kajalladə wada ce sojiyadə tia cada sojididəro casakko kowoja yeno.

25 Tia kowojaro kekkerənniya, Bulus soji kura fuwunjun daadadəro: «Wowom Rombe amarnjagane shara yidduwwilan kam Rombea kowonuwi wa?» cəne kiworo.

26 Soji kuradə adəa fangenniya, leje kajalladəro: «Awi dio manəmi? Kam adə kam Rombe, diye!»

27 Daji kajalladə na Bulussero ise tiro: «Wulsəgəne, ni kam Rombe wa?» cəne kiworənniya, tiro: «Aaa,» yeno.

²⁸ Kajalladəye: «Wu wuɾi kadan kam Rombero walyekko,» yenniya, Bulusse: «Wudə, kam Rombe katambəkko!» yeno.

²⁹ Sadəman am tia kororo dabbardanadə kol-jane sapkadara. Kajalladə ye riyeno, dalilnjudə ti kam Rombe, koro tia cikkerəna nangaro.

Bulus fuwu majilissen

³⁰ Wayenniya, kajalla Rombədə dalil yaudiya Bulusso ayau gənajaanadəyea tabbatto noduro maji nangaro, wurawa ɾimannəye-a majilisswu samma-aro wada captuye ce Bulussa wuije caade fuwunjan dayeno.

23

¹ Bulus majilisswudəa ninije tayiro: «Kəramiyani, har kuro karwunin sariwu bawoaro fuwu Alayen kərgakko,» yeno.

² Riman kura Ananiya am gərə Bulussen daadadəro cinju bakca yeno.

³ Daji Bulusse tiro: «Ala nia bannji, ni garu garuda bullan cingadadə!»* Attauraa gamilan shara səddero napkadanəm duwon, wua bansa nəme Attaura ga wayem!»

⁴ Am nadən daadadəye tiro: «Riman kura Alayedəa ranəmi wa?» yeranniya,

⁵ Bulusse: «Kəramiyani, tima ɾiman kura woro nokkəni, kitawulan ruwuwada: “Bare kəla fuwuma jamanəmben manakuttu wulləmmi!”»† yeno.

* **23:3 23.3** *ni garu garuda bullan cingadadə!* - Curo dəla, ngawo kani. † **23:5 23.5** NL 22.28

⁶ Bulus laanja Sadusiya, laa ye Farisawaro asuyenniya, majilislən kowo sapce: «Kəramiya, wu Farisa, tada Farisawaye. Kəla karmolan cidu mbejiro təmakəkənayen wuro shara saddi,» yeno.

⁷ Adəa wulyenniya, katte Farisawa-a Sadusiya-ayen kambiwwu cije majilisdə yakkadan.

⁸ Awoa Sadusiyadə cinowo ye bawo, malaiya so, jinni so ye bawo canı, amma Farisawadə awo anı samma mennaro kasaccana.

⁹ Daji kalala ngəwu ciyeno. Maləmba Attauraye kəwu Farisawaye laa cijane mana jau cade: «Kam adən awima diwi fandiyende. Jinni bi malaiya laa tiro jandəjəgənaa, nda?» yera.

¹⁰ Kambiwudə tai dajə jaujənaro walyenniya, kajalladə Bulussa njanjakcairo rijəna nangaro, wada ce kəwu sojiyaye ngasawo tia dawunjan cada sojididəro kalakca yeno.

¹¹ Buneyenniya, Kəma gərenjun dajə tiro: «Karwunəm gere! Jerujalemnin kəlanin shedanəmmadə gai, sai bərni Rombe yen shedanəmiya!» yeno.

Bulussa roro njejoro mada

¹² Wayenniya, yaudiya laa ci kəljane awima jawuiwawo casaiwaworo kansı jawune sai Bulussa roro ceyesiya duwon yera.

¹³ Am ci kəlda adəa cadənadə tayi fidewumaa kojəna.

¹⁴ Daji na wurawa rimannaye-a amwurawawayero lejane tayiro: «Awima buiyewawo yaiyewaworo kansı jau buiyena, sai Bulussa roro yejiyeya duwon!

¹⁵ To, kərma nayidə majiliswu-a rokko lamarnju kalkallo koruwi gairo kajalladəro tia nandoro cuwudo wullowo. Andi ye kawu isimaro, tia njejoro dabbardiyena,» yera.

¹⁶ Amma Bulusse tadanju tiro rawama wo ci kəlda adəa fangenniya, sojididəro leje ngaye Bulusso wulyeyeno.

¹⁷ Daji Bulus sojiya kuraye falnja bowoje tiro: «Jairo adəa kajalladəyero yade, awo laa tiro wulduwuye cədana,» yeno.

¹⁸ Daji sojidə tia ngoje na kajalladəyero cade tiro: «Bulus kosoma wua bowose jairo adəa nanəmbo kudəkko yeno, awo laa niro wulnjiyi mbeji nangaro.»

¹⁹ Kajalladə jairodəa mukkoyen cədane səgəriro cuttuluwe tiro: «Awi wuro wulduwuye tam?» cəne kiworo.

²⁰ Tiye: «Yaudiya laa kəla Bulussen kalkallo cawori gairo bəri majilisso yadero njawori cane cinja kəljana.

²¹ Amma bare tayia kasaddəmmi, curonjan am fidewumaa kojana cinja kəljane tia ceyesənnin awima jawuiwawo casaiwaworo kansı jawuna. Kərmadə tayi dabbardana, amarinəm bas gure-jai,» yeno.

²² Daji kajalladə jairodəro: «Bare wundumaro awo ania wulsəgəmmaro wulgəmmi!» cəne tia kolje leyeno.

Bulussa mukko Gomna Felissero njakko

²³ Kajalladə soji kura yindi bowoje tayiro: «Soji yer yindi-a soji fərwu fitulur-a soji kajaaa

yer yindi-a cammowo, sa ləgar buneyen bəрни Kaisariyayero leduro dabbardənowo!

²⁴ Fər kəmbaye ye dabbarnowo, Bulus tiro juwa kələwa salainin tia na Gomna Felissero yadowo!» cəne

²⁵ wotiya ngai ruwuyeno:

²⁶ «Barganəmmin Gomna Felis, ngəwuro dəgai! Wuma Kəlodiyus Lisiyas.

²⁷ Kam adəa yaudiya cadana roro ceyesi duwon, ti kam Rombero fangekkəniya, wu-a sojiyani-a isiye tia mukkonjalan kimowokko.

²⁸ Ayau fi tiro gənajagaidəa nokkoro tia majil-isnjaro kiadəkko.

²⁹ Kəla mana laa wadanjayen ayau gənajaaro asuyekko, amma ayaunju fima karmo bi kosoro njakkoye wajipcənni.

³⁰ Kəlanjun ci kəlda mbejiro fangekkəniya, sadəman tia juwanjəgəkke am tiro ayau gənajaanadə yero fuwunəmnin sonja njaddo yekko.»

³¹ Daji sojiyadə wadanja jaane Bulussa ngojane curo buneyen bəрни Antifatirissero kesado.

³² Wajənanjua fərwudə tia casadduworo kol-jane sojididəro walladara.

³³ Soji fərwudə bəрни Kaisariyayero isane wotiyadəa Gomnaro kedənniya, Bulus yea mukkonjuro kesakko.

³⁴ Gomna wotiyadəa kərayenniya, Bulusso ti lardu fiye cəne kiworo. Ti lardu Kilikiyayero fangenniya,

³⁵ tiye: «Am niro ayau gənanjaanadə isaiya, mananəm fakki,» yeno. Daji Bulussa mairi Mai

Hirudussero caado gureja yeno.

24

Bulusso ayau gənaduwu

¹ Ngawo kawu uwuyen řiman kura Ananiya-a amwurawa laa-a goninja sharaye tiro Tartulus cani-a bəřni Kaisariyayero isane sonja kəla Bulussen Gomnaro keddo.

² Bulussa kewudənniya, Tartulus tiro ayau gənaduwu badiyeno. Gomnaro: «Barganəmmın, kərməınəmlan naptu nanlewayen kərgaiye. Curo nanrashidunəmben awowa bəřin nianəme jamandero yiddəmmədə casakke kəjiro lardu adə tai daje fuwu juwuna.

³ Ndaran yaye sa řin yaye, Gomna, awowa dimma ani nga nangaro nia jaumaro wusen-jiyena!

⁴ Barganəmmın, manani kuruwujiwawo. Adə nangaro marne lowonjəkkəna, kanadinəmbə kanadi yirgai, gana laaro kəřənsane.

⁵ Kam adəa řitənama kuraro kiruiye, dunia ngan curo yaudiyayen hangalsango cəsangi, koro ti kəwu adin kattuwuye tiro Najaratwu* canidəye fuwuma.

⁶ Fado Alayedəmaa tayir gəņiro dio majəna duwon, tia kidaiye. [Kəla wadandeyen tiro shara njəddoro kirayiye,

⁷ amma Lisiyas kajalladə ise duno bul foknin tia mukkonden cəməye

* 24:5 24.5 *Najaratwu* - Jama Isaa gawu.

⁸ am tiro ayau gənajaanadəro nanəmbo isa yeno.] Tia korəmia, ni kəlanəmma awo kəlanjun wulliyena sammaa nonəmi.»

⁹ Yaudiyaḁə ye ayaudəro duno cade jirero tabbatkeyera.

Bulusse kəla mowo fuwu Gomna Felissen

¹⁰ Daji Gomna tiro manajoro alama keniya, Bulusse: «Ku kərwu kada jama adəro shara yiddəmi nokkənadəro, karwu kəjiaro fuwunəmnin kəlani mowokki.

¹¹ Barganəmm̄in, rangəme tabbatto nonəmidə gai, ku kawu mewun yindin kojənni Jerujalembō Alaro ambəttuwuro lekkəna.

¹² Fado Alayen, bi curo dandallayen, bi curo bərn̄iyen kamb̄iwu wunduma-a diye ye sarunni, jamaa yakkəkke hangalsango cadi ye nasaganni.

¹³ Koro awo kərma kərsaanadəa rakcane fuwunəmnin tabbaccagaiwawo.

¹⁴ Amma adəa federo wulnjəgəkki, Ala kaariyandeyero ambətkəkke Jawal duwon tayi adin jireye gəni canidəa gakki. Awo Attaura-a kitawuwa nawiya-alan ruwuwada sammaa kasaddəkkəna.

¹⁵ Koro cinowo jirewu-a jirenambu-wu-a sam-maye mbejiro Alalan təmania, təma duwon tayi kəlanja kasaccanadə.

¹⁶ Adə nangaro sawi yaye koworinəkke kar-wunin sariwu bawoaro fuwu Ala-a jama-ayen kərgakko.

¹⁷ «Ngawo kərwu kadayen wuri sadaaye jamandero kudəme bu fida Alaro njəddoro waldəkke kadikko.

¹⁸ Ngaima duwon, Fado Alayen lamar tayirro walduye dikkənaye ngawon naseyera. Nanilan jama ye bawo, hangalsango ye bawo.

¹⁹ Amma yaudiya laa cidi Asiyaye mbeji. Awo laa wuro kərduwuye cadanaa, ngəlanjudə tay-ima nanəmbo isa wuro kərsaa.

²⁰ Bi am anima sa fuwu majilissen dakkənadən ayau wulan cawandənadəa wulja.

²¹ Ra, fuwunjan danəkke kowo dunoaro samməkke mana fal adəa dikke: «Kəla cinowo am sanunayen ku sharasuwi,” wulləkkənadə?»

²² Daji Gomna Felis Jawaldəa ngəlaro nojənadə, manadəa fuwuro gərje tayiro: «Yim Lisiyas kajalladə isiya, shara njaddəkki,» cəne

²³ soji kura laaro wada ce Bulussa kosoramlan roja, amma tiro kasam cado koro bare amnjuro isəme meradunju galdu dapcaganni yeno.

Bulus fuwu Gomna Felis-a kamunju Durusila-ayen

²⁴ Ngawo kawu ganayen Gomna Felis kamunju yaudi tiro Durusila canı-a rokko kadinniya, cunode Bulussa cawude tia kəla Isa Almasiwua kasattuyen manaje kərəngeno.

²⁵ Kəla jire dio so, kəla riwo so, shara Alaye fuwun isi soyen jandəjiyi ngai duwon, Gomna rije tiro: «Kərma kolle lene, dama fandəkkiya, bowonjəkki,» yeno.

²⁶ Sa adə yen Bulus tiro wuri ciro təmajəna nangaro, ngəwuro tia bowoje jandəjai.

²⁷ Kərwu yindi kidənniya, Gomna Felis jəpce cunjuro Fokiyus Festus giwa. Yaudiyadəro ser njəddo cəraana nangaro, Gomna Felis Bulussa curo kosoyen kolyeno.

25

Bulus fuwu Gomna Festussen

¹ Gomna Festus lardudəro isənaye kawu yakkua, bərni Kaisariyayen cije Jerujalembə leyeno.

² Wurawa řimannaye-a fuwuwu yauidiyaye-a nanjuro isane Bulusso ayau gənajagane lowo-jane

³ tayiro ser laa cəddo Bulussa Jerujalembə kalakcoro keworo, tia jawallan kapkəgəme nje-joye nia ngojana nangaro.

⁴ Amma Gomnaye tayiro: «Bulussa bərni Kaisariyayen rojai, koro wu kəlani tussəkkiwawo bərnidəro waldəkki.

⁵ Fuwuwundo laa wua saa leniyo, kamdən awo laa diwi mennaa, tia burwuja!» yeno.

⁶ Gomna dawunjan kawu wusku bi mewua kojənniwo napkenniya, bərni Kaisariyayero wal-ladan. Wajənanjua shararambo leje napce Bulussa cawudo yeno.

⁷ Kewudənniya, yauidiya Jerujalemlan isanadə tia dirijane kəljane ayau kada jau fit gənayeyera, amma tayiro tabbattuwo katkero.

⁸ Bulusse kəlanju moworo: «Wada yauidiyayero, bi Fado Alayero, bi Kaisarro biwu fimaa yiddəkkəni!» yeno.

⁹ Gomna yauidiyaro ser njəddo cəraana nangaro, Bulusso: «Jerujalembə lenəme na todən kəla awo adəyen shara njəddəkki raamma wa?» cəne tia kiworo.

¹⁰ Bulusse: «Akkoni shararam Kaisarren daada, na adəman sharani kamduma jussəna

wo. Awima diwi yaudiyaro yiddəkkəniro ni kəlanəm dam nonəmma.

¹¹ Jireni bawoa, bi awo laa diwi shara karmoye dikkənaa, karmoro kadəkkiwawo. Amma ayau am ani wuro gənasaanadə jire gənia, wundumaroro wua mukkonjaro njakko amardəgənni. Kaisar wuro shara səddo!» yeno.

¹² Daji Gomna Festus galawunju-a sawar-gadaranniya, tiro: «Kaisar niro shara njəddiya, raam? To, na Kaisarrero lenəmi!» yeno.

Sawari Gomna Festus-a Mai Agarifa-aye kəla Bulussen

¹³ Kawu gana koyenniya, Mai Agarifa-a Mairam Baniyatu-a lewa Gomna Festussero bəрни Kaisariyayero kadira.

¹⁴ Bərnidən kawu kadaro napcana duwon, Gomna Festus awo Bulussa wujənaa maidəro wuljiye tiro: «Na adən curo kosoyen kam laa Gomna Felis koljəna mbeji.

¹⁵ Jerujalembo leyekkəniya, wurawa rimannaye-a amwurawa yaudiyaye-a kəlanjun sonja sakkude tiro shara karmoye kekkoro.

¹⁶ Wuye tayiro kam burwujanadə fuwu am tia burwujanayen kəlanju moworo sonjaye kəlan dama mana dioye cuwandənnin sharanju kamdudə ada am Rombe gəni yekko.

¹⁷ «Daji bəрни adəro kadiranniya, wajənanjua dəgalləkke shararambo lekke namməkke kamdəa cawudo yekko.

¹⁸ Am burwujanadə mana dioro dayeranniya, ayau jau təmakəkənədəa gəni gənajaa,

¹⁹ biya kəla adinnja-a kam laa cunju Isa nuna duwon Bulusse ti roa cəni-ayen kambiwudai.

²⁰ Wu ye jiri dikke awo ania kokorəkkiro nokkənide, Bulusso Jerujalembo leje na todən tiro shara yiddəkki cəraana wa nəkke tia ki-worəkko.

²¹ Amma waje Bargaanju Kaisar sharanju cəddoro tia roja yenniya, har kawu na Kaisar-rero juwagəkkiro tia kosolan roja yekko.»

²² Mai Agarifaye: «Wu ye kam adəa kərənnəkkiya, raakko,» yenniya, Gomna Festusse tiro: «Bari tia kərənnəmi,» yeno.

²³ Wajənanjua Mai Agarifa-a Mairam Baniyatu-a ngawomaila jauru darajaalan isane tayi-a kajallawa-a fuwuwu bərnidəye-a soro kura majilissero kasargawo. Gomna Festus wada kenniya, Bulus yea kewudo.

²⁴ Daji Gumnaye: «Mai Agarifa-a nayi cap-tuwwa samma-a, akko kam kəlanjun jama yaudiya samma Jerujalemnin kal, bəрни adən kal lowosane dunoaro kowo sapcane dunian baworo waljiya, jusso cannadəa ruwi.

²⁵ Wudə, awima tia roro njejoye cədənnero asunəkkəna. Amma Bargaanju Kaisar tiro shara cəddiya cərawo cənnadəro, nia ngokke tia nan-juro juwagəkki yekko.

²⁶ Mana kibbu kəlanjun kəmaniro ruwuduwyue takkəni. Adəma nangaro tia fuwundoro kiwudəkko, tagənasso fuwunəmbo, Mai Agarifa, tia kokoriyeya, awo ruwuduye fandəkkoro,

²⁷ dalilnjudə kosoma ayaunju ruwudənni du-won juwaduwudə jussənniro kirukko.»

26

Bulusse kəla mowo fuwu Mai Agarifayen

¹ Daji Mai Agarifaye Bulusso: «Kəlanəmnin mana dioro niro amardəgəna,» yenniya, Bulus mukko sapce kəlanju moworo mana badiyeno:

² «Barganəmm̄in, ku kəla ayau yaudiya gənasaana sammayen kəlani moworo fuwunəmlan mana dikkidə, kəji fakki,

³ tagənasso ada so, kambiwu so yauidiyaye ngaa ngələmaro nonəmmədəro. Adə nangaro lowonjəkkəna, marne wua kanadilan kərənsəne.

⁴ «Yaudiya samma tən gananilan dawu jamandeye yen, Jerujalem yen kəndəgaini dikkənədəa nojana.

⁵ Tussəna wua nosanadə, caraanaa, wu kəwu adinnde jau fit Farisawayədəa gakkənaro rak-cane shedasai.

⁶ Koro kərma wadu duwon Ala kaariyandero ngojəgənədəyen təmania nangaro, shara kam-sagai.

⁷ Jirinde mewun yindin ye wadu adən təmanjaa bune-a kausu-a dadu baworo Alaro ambəccagai. Barganəmm̄in, wadu adəma nangaro yaudiya wuro ayau gənaseyera!

⁸ A! Awiro gəle nayiye Ala amba karmolan cəsangidəro təmmaro yojiwawo nuwidə?

⁹ «Calan wu kəlanidə cu Isa kam Najarat-tea baworo dioro awo ngəwu dikkoro ngələro kirukko.

¹⁰ Adəmaa Jerujalemlan dikko. Na wu-rawa řimannayen amari fandəkke muminna

kada kosoro kekkəkko. Koro sa tayia roro ceyesənadən, wu ye kasaddəkkəna.

¹¹ Dandal samman ngəwuro Isaa bassaro tayiro wowom gənagəkki. Karwuni tayia wul wajəna nangaro, har bərnija lardu gadeyero lekke tayia basarnəkki.

Bulusse waldəme kəla Isaa gamaro walduyen wuldu

¹² «Adəgaima kənduwo-a amari-a wurawa rimannayealan bərni Damassero lekki duwon,

¹³ Barganəmmin, kausu kəla dawu gai jawallan nur sameye laa kəngalma yiyildun kojəna wu-a am sasadduwi-aa wasse dirisane kəlsana kirukko.

¹⁴ Andi samma cidiro kikkuruiyendeya, kowo laa təlam yauidi yaudin wuro: “Shawulu, Shawulu, awiro wua basarsəmidə? Ka satəran baktu* niro jau,” cəne fangekko.

¹⁵ “Kəma, ni wundu?” nəkke kiworəkkəniya, Kəmadəye: “Wuma Isa basarsəmidə wo.

¹⁶ Kua cine, dane! Dalil niro fəledəgəkkənayedə, tima kadunomani ye, shedamani awo ku rumma-a fuwun fəlenjəgəkki-aye yero njədəkkoro.

¹⁷ Mukko jamanəm-a jama kərdiyaye-ayen nia njəməwokki. Kərdiyadəyero juwanjəgəkke

¹⁸ simnja kanəmi, tayia curo duwuyen tuluwume nurro yakkəmi, koro tayia kənduwo Yiwulissen tuluwume Alayero kalakkəmi. Adəgaima gawara biwuye cawandi, koro

* **26:14 26.14** *ka satəran baktu* - Awo Ala cəraanaa dioro wadu.

curo am duwon kambərsenja nangaro tayirro waljanadəyen nuwanja ye cawandi.”

¹⁹ «Barganəmm̄in, adə nangaro wahayi sam-eye adəa ga wakkəni,

²⁰ amma burwon am Damassero mana Alaye wulyeyekko, daji am Jerujalembe-a cidi Yahudiyaye sammaye-aro, har jama kərdiyaro wulyeyekko. Tayiro təmja, na Alayero walda, koro kəndo tuwa jireye fəlejisoa cado yekko.

²¹ Adəma nangaro yaudiya laa Fado Alayen wua sadane njejoro masera.

²² Amma har kumaro bana Alaye fandəkkəna, nadən danəkke am kuran ganan sammaro shedagəkki. Awima gade wulləkkiwawo, sai awo Nawi Musa-a nawiya gade-a wakkaji can-nadə:

²³ Almasiwu bone cai, tima burwon karmolan ciji, koro amnde-a jama kərdiya-aro nur mawo-jiji.»

Bulusse Mai Agarifaa Isaa garo dodu

²⁴ Bulus awo ania kəlanju moworo wuldu cədi ngai duwon, Gomna Festus kowo sapce tiro: «Bulus, ni jori! Kəranəm ngəwu nia njakke jorinəm̄ma!» yenniya,

²⁵ Bulusse tiro: «Barganəmm̄in Gomna Festus, wu jori gəni. Hangalnia cor jire bas makki.

²⁶ Mai Agarifa awo ani sammaa nojəna, koro tiro ridu bawoaro jandegəkki. Asərramben gəni wakkajanadəro, awo maidə nojənni falma baworo nokkəna.

²⁷ Barganəmm̄in Mai Agarifa, nawiyadəa kasaddəm̄ma wa? Kasaddəmm̄aro nokkəna!»

²⁸ Daji maidəye Bulusso: «A! Sam falnin wa wua kəristaro sədəmi təmanəm?» yenniya,

²⁹ Bulusse tiro: «Sam falnin yaye, ngəwun yaye, ni runəm gəni, am ku wua kərənsai samma sərğa aniro kajia, wu gairo waljaro Alaa korəkki.»

³⁰ Daji maidə-a gomnadə-a Mairam Baniyatu-a am tayi-a rokko napkada-a cijane

³¹ keluwunniya, kattenjan: «Kam adə awima karmo bi kosoro njakkoye wajipcəna cədi bawo,» canı.

³² Daji Mai Agarifaye Gomna Festusso: «Ca Kaiser tiro shara cəddo cənnia, rangiye tia kolliye,» yeno.

27

Bulusse bərni Rombero ledu

¹ Lardu Italiyayero maaran leniyero nia ngoy-eranniya, Bulus-a kosowu gade laa-a mukko Juliyus soji kura laa kəwu sojiya Kaisarrero kesakko.

² Maara bərni Adəramitiyaye laa bərniya jarara cidi Asiyayea jəgairo ngayiye leyeiye. Curonden kam laa bərni Tasalonika lardu Maki-doniyaye tiro Aristarkus canı mbeji.

³ Wajənanjua bərni Sidonnero kadiyendeya, Juliyus nanngəla Bulusso fəlejiye tia kolje sawawanjuyero mərədunju galjaro leyeno.

⁴ Na adən sapkadaiyendeya, karuwa ledu damsagaidəro, kanji karuwa duno bawoa cuku Kuwirussen gaiye koyeiye.

⁵ Daji kanji lardu Kilikiyaye-a Bamfiliyaye-a kaduniyero tekudəa falliye koniye bərni Mira lardu Lisiyayero kadiye.

⁶ Nadən soji kuradə maara laa bərni Aleksandariyaye lardu Italiyayero leji cuwande andia curonjuro sesakko.

⁷ Kawu kadaro yila yilayen fuwuniye duwon, kiaddin bərni Kinidusse karəngeiye. Karuwa kolsane kəla fuwunna leniyewawodə, kanji karuwa duno bawoa cuku Kərettero leniye niye fuwu bəla Salmoniyen diriniye koyeiye.

⁸ Jararadəa gaiyero kiaddin fuwuro leniye duwon, na tiro Daduram Ngəla Maara Ingiye cani karən bərni Lasiyayero kadiye.

⁹ Bəlawuronde kawu ngəwu juwe asemdə kojəna* nangaro maaran ledudə jauro masiwaaro walyeno. Adə nangaro Bulus am ti-a kallo lejaiye səmo kasse

¹⁰ tayiro: «Jama, bəlawurodə maara-a kare-a runja gəni, rondemaro banna so, asar kura so cukkudiro rukki.»

¹¹ Amma soji kuradə awo Bulus wulji yayero mana kura maara kəriduwuye-a kəma maaramaye-ayedəmaa ardijo.

¹² Nangərilan daduram maaraye adən naptudə kəji gəni nangaro, amdəye ngəwunja nadən saptuye nia ngoyera. Yojia, Fenisso lejane nadən nangəri kojai yera, Fenisdə daduram maaraye cuku Kərette anəmfəde-a yalafəde-aro ci.

Karuwa dunoa tekuye

* **27:9 27.9** *asemdə kojəna* - Asem kojiya, sa karuwayedə isi, koro maaran ledudə jauro jau.

13 Kasam laa anəmbe fudu badiyenniya, maarawudə awo majaidəa cawandəna cane sunu ingilan cattuluwe jarara cuku Kərette jaane leyerə.

14 Amma sam kidənniya, karuwa dunoa tiro Karuwa Yalagədimi canı kanji cukudəyen tai dajə fuje

15 maaradəa dap kida. Kanji karuwadəyero suwordu tiyero nangaro, kolliye karuwadə andia seado.

16 Cuku təngəxi laa tiro Kauda canidəye kanjinju karuwa gana fuludənədəro koyeyiyendeya, kiaddin maara ganadəa kanjindəro gərniye

17 maaradəro isatatkeyeyiye, maarawudə jellan maara kuradəa cidiya samennaro dirijane kəljane mit kekkeero. Bare Sirtisdəro† gəmdaganniro batta maara judaramdəa casaye koljane karuwadə maaradəa təmbalyeno.

18 Karuwadə jaumaro bansaidə, dunia wayenniya, kare curo tekuyero gəptuwu badiyera.

19 Koro yimbe yakkua kare kidəye maaradəyeya mukkonjaman ingidəro gəpkeyera.

20 Keyera dama bawodəro kawu kadaro kəngal bi sillowu ruiyende, har təmande njəkkawoye sammaa kolyeyiye.

21 Tussəna kəmbo jawunnidə, Bulus dawunjan dajə tayiro: «Jama, ca manani bare cuku Kərette kolliyendedəa ngonuwwaa, banna-a asar-a ani ngaro kaniyena.

† 27:17 27.17 Sirtis - Curo tekuyen na duwon ingidə kuruwu gəni, koro cididə rakce maarawaa cədane gadəro fuwu jawuiwawodə.

²² Amma kərma marnowo, karwundo gerowo! Wundundoma nuiwawo, maaradə runjumaa fuddiye.

²³ Fannowo, bune adəman malaiya Ala duwon wu kaanju ye, gakki yedəye gərenin daje

²⁴ wuro: “Bulus, bare rinəmmi! Dole fuwu Kaisarren danəmi, koro akko Ala njunonje njad-duwowunəm sammaye ro cəkkayi,” yeno.

²⁵ To, jama, karwundo gerowo! Wulsəgənədə gai kalkallo wakkajiro Alaa mərsanəkkəna.

²⁶ Amma sai cuku laaro gəmdiyiyeya,» yeno.

²⁷ Kawu mewu deri kidənniya, bunenjua karuwa dunoədə andia kəla teku Adariyayen təmbaldu cədi duwon, dərdu yindi gai maarawudə cidi karənniyenaro təmayera.

²⁸ Nankuruwu ingiye ngalyeranniya, nganji findi kewando. Gana fuwujane gademinno ngalyeranniya, mewu wuri kewando.

²⁹ Maaradə kauwasoro gəgəmdiyiro rijanədə, sunu dewu ngawo maaradəyen ingiro talarjagane wadu duniaye waryera.

³⁰ Daji maarawudə kəlanja njəkkaworo gərinjagane fuwu maaradəyen sunuwa ingiro talarjagai cane maara ganədəa ingiro kolduwu badiyera.

³¹ Bulusse soji kuradə-a sojiyədə-aro: «Maarawu ani maaradən napcaiwawoa, ranguwe rondo yikkawuwwawo!»

³² Daji sojiyədə je maara ganayedəa kamjane koljane kikkuro.

³³ Fajar Bulus kəmbo jaworo tayi sammaa lowoje: «Akko ku kawundo mewu deri awima

buwwi awo wakkaji gurenuwidə!

³⁴ To, lowonjakkəna, nanlewandoro buiwo! Ai, kanduri kəla wundundoyema facciyiwwawo.»

³⁵ Adəa wulyenniya, Bulus burodı ngoje fuwu tayi sammayen Alaro ardije fəsakce ngəro badiyeno.

³⁶ Daji tayi samma ye duno cawande gewo.

³⁷ Curo maaradəyen andi am yer yindin fitulurnin lukko arakkun.

³⁸ Jawune kulyeranniya, maaradə kamboijoro algamadəa tekuro fiyeyera.

Ləptu maaraye

³⁹ Dunia wayenniya, maarawudə cididəa nojanni, amma ci bərəmbe na laa kattia kero. Rakcaia, maaradəa nadəro njadoro majai yera.

⁴⁰ Daji sunuwadəa suwuccane tekun kolyera. Sadəman je kəriduramsodəa rojanaa wuijane batta maara judaramdəa karuwaro casangiye na kattiadəro gərdu badiyera.

⁴¹ Amma na laa ingi kuruwu gəniro isane maaradəa cidiro gəmgeranniya, fuwunjudə kak daje, ngawonjudə ye duno təmbəriyaye cakke nanamdu badiyeno.

⁴² Bare wundunjama kambi cəde ngərəmjənniyo, sojiyadə kosowu sammaa njejoro nia ngoyera.

⁴³ Amma kuranjadə Bulussa njəkkawo cəraana nangaro, tayiro awo niajanadəa dapkeyeno. Am kambi nojanadəro wada ce burwon səkta ingiro gəptaa kambi cado ci tekuyero leja cəne

⁴⁴ am gadedə ye katako so, njongo maaraye soyen kəlan leja yeno. Adəgainin wundu yaye kəlewa salainin ci tekuyero kadio.

28

Bulus cuku Malitayen

¹ Kəlewa salainin kadiyendeya, cukudəro Malita cani fangeiye.

² Am nadən dasaanadə andiro ser dama baworo fəlesejera. Ingi cuduri koro kakua nangaro, kannu fujane andi sammaa sosasera.

³ Bulus kəska kəla fal capce kannuro fiyeyen-niya, fusi laa kannu fanje culuwe mukkonjua calje tangaadan.

⁴ Am nadəyedə kadi mukkonjuro tangaada talarji kerunniya, kattenjan: «Jiremaro, kam adə kamceji! Tekun ronju kajəna yaye, shara roa koljiwawo!» yera.

⁵ Daji Bulus kadidəa secce kannuro gəpciye kuttu fima tia cuwandənni.

⁶ Fuji bi ro bawoa bəp curiro təmajana duwon, ngəwuro gurejane awima tia cuwandənnidə, kuronja faljane ti sənəm cani badijera.

⁷ Karən na adəyen cidi laa lawan cukudəye Faliyus caniye mbeji. Tidə andia kəjiro kam-sagane fannjun kawu yakkuro sosasera.

⁸ Bawa Faliyussədə dondi bowada, kange-a njarwo-a tia cadana. Bulus nanjuro leyenniya, mukko gənajiye moduwa cəde isangayeyeno.

⁹ Ngawo adəyen am dondi cukudəye gapcana isane tayi ye ngayera.

¹⁰ Adə nangaro andiro jauro bərsəm sade har sa cidundeye kidənniya, awo məradundero faidaa sammaa sedo.

Bulusse bərni Rombero kənsio

¹¹ Ngawo kəndawu yakkuyen maara laa bərni Aleksandariyaye cukudən nangəri kojəna kəlanjun alama Kawuwa Sənəmbe cəgarənadəro ngayiye sapkadaiye.

¹² Bərni Sirakussero kadiyendeya, kawu yakkuro napkeiye.

¹³ Nadən jararadəa gaiye duwon, tekudəa falliye bərni Rigiumbero kadiye. Wajənanjua karuwa anəmbe fudu badiyenniya, kəla fuwunna ciniye kawu yindin duwon bərni Futiyoli canidəro isiye jəpkeiye.

¹⁴ Nadən kəramiya laaa nayeyeiye. Andia dosane dawunjan mawuro napkeiye. Adəgainin bərni Rombero leyeiye.

¹⁵ Kəramiya Rombedə isiyero fangeranniya, andia kaptuwuro har Kasuwu Afiyusse-a Kusot-toram Yakku-aro kadira. Bulus tayia kirunniya, Alaro ardije karwunjun duno kiwando.

¹⁶ Rombo kadiyendeya, koljane Bulus runju soji gadimanju-a rokko napkeno.

Bulusse kawuri nodo bargaa Alaye bərni Romben alamdu

¹⁷ Ngawo kawu yakkuyen Bulus fuwuwu yaudiyayea bowoje capkadaranniya, tayiro: «Kəramiya, awima diwi jamande-a ada kaariyandeye-aro yiddəkkəni yaye, Jerujalemlan kosoma gai wua sadane mukko am Rombero sərənseyera.

¹⁸ Koro seddəranniya, ayau fima njejoye wulan bawo nangaro wua koldu kerawo.

¹⁹ Amma yaudiyadə wajanadəro, ayau jamaniro gənaduwaye takkəni yaye, dolenirowo sai Kaisar wuro shara səddiya yekko.

²⁰ Adəmaro nayia njarukke mana njaddəkke nəkke bowongerakko. Nonowo, təma Israyilawuye nangaro wu sarga adəlan tikkerəkkənədə!»

²¹ Daji tayiye tiro: «Andidə, wotiya falma lardu Yahudiyaye kəlanəmlan fandiyende, koro curo kəramiyande na todən isanayen wunduma diwinəm wulji fanniyende.

²² Amma niyen awo təmanəmma fanduro rayiyena, dalilnjudə ndaran yaye kəwu adəa wajanaro noniyena,» yera.

²³ Daji Bulusso sardu kamgeyeranniya, tayi nanngəwun cayemaa kojənarowo nanjuro kadira. Suwan tai har kajirirowo kude, Bulus nodo bargaa Alayea shedaje Attaura Nawi Musayea kitawuwa nawayiye-alan njuttiye awo Isaa wujənəa kasaccaro tayirowo kawurəw kido.

²⁴ Awo wuljənədəa laanja kasatkera, laa ye kasattu wayera.

²⁵ Fandannin duwon, kawu lejaidəro Bulusse tayirowo mana fal cədde: «Awo Ruhu Alayea ci Nawi Ishayayen kaariyandoro wuljəgənədə jire.

²⁶ Tiye:

*«“Lene, jama adərowo wulle:
Ngəlarow fannuwi duwon,
kəlandoro təmmarow ngayiwawo.
Koro ngəlarow ruwi duwon,*

təmmaro asunuwwawo.

²⁷ *Awoa karwu jama adəyedə kibbajəna,
kiaddin səmonja fanjai,
simnja yea jakcana,
bare simnjan carunni, səmonjan fanjanni,
koro karwunjan asujanniro.
Ngai gənia, naniro waldane tuwa cade
tayia isangagəkki.”†*

²⁸ «To, fannowo, lawar njəkkawo Alaye adə
jama kərdiyayero juwadəgəna. Tayidə fanjai!»

²⁹ [Adəa wulyenniya, yaudiya kattenjan kam-
biwu cadiaro sapkadara.]

³⁰ Kərwu yindi latto Bulus fannju agəriyen
napce, am tia kuroro isai sammaa mukko yindin
kapciye,

³¹ wunduma tiro dapcəgənnin tayiro federo
kawuři nodo bargaa Alaye cədde awo Kəma Isa
Almasiwua wujənaa alamji kərga.

† 28:27 28.26-27 Ish 6.9-10

Kanuri Manga NT Translation
Kanuri, Manga: Manga Kanuri Translation (Portions)

copyright © 2018-2024 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: (Kanuri, Manga)

Contributor: Wycliffe Bible Translators, Inc.

All rights reserved.

2025-05-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 6 May 2025 from source files
dated 6 May 2025

c9559a71-f08b-5c68-a545-05813d16a08e